

"Kanadai Magyar Újság"
egységes a
"KANADAI MAGYAR
HIRLAP"AL

Kanada és az angol birodalom elterjedtebb, vesztő magyar hetilapja amely mindenkor szociális érdeklődést kelleszt, meg az idegen nyelvű olvasókat is meggyőzően meggyőzi a kanadai polgárok magyarságát, így köztük kivívni minden honfitársunk számára.

Előfizetési díj egy évre: \$3.00. Az Őrjárási és kifizetési díj egy évre \$4.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD
BRIDGEBURG
CALGARY
CHIPPAWA
CHORLTON
FORD CITY
FORT ERIE
FORT WILLIAM
GALT
GUELPH
HAMILTON
KITCHENER
MONTREAL
NEW WATERFORD
NIAGARA FALLS
OSHAWA
OTTAWA
PORT COLBORNE
PORT ROBINSON
QUINCY
ST. CATHARINES
SPRING HILLS
STONEY
SYDNEY
TORONTO
WELLAND
WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

BEKEVAR
CANADA
CALGARY
COALHURST
EDMONTON
ESTEVAN
HALMOK
KAPUSVAR
LEASK
LETHBRIDGE
MONTREAL
OTTAWA
PORT COLBORNE
PORT ROBINSON
QUINCY
ST. CATHARINES
SPRING HILLS
STONEY
SYDNEY
TORONTO
WELLAND
WINDSOR

"Canadian Hungarian News"
Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
An Independent Weekly
Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.

Editorial Offices and Printing Plant
375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.

Yearly Subscription \$3.00
Foreign Countries \$4.00

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

VOL. VIII EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA. 1931. NOVEMBER 5 CSÜTÖRTÖK

No. 45 SZAM

AMERICA NAMED AFTER HUNGARY'S SAINT

By The Rev. John Lenhart, O.M. Cap
Reprinted from the "Our Sunday Visitor"

I fancy I see hundreds of thousands of readers rising up to correct me, for do not all textbooks of history teach that America was named after Amerigo Vespucci? Yes, the school books do tell us this, but "Amerigo" is the Italian name for Emeric, which in turn, is the Hungarian name for Henry.

In May of this year there began a series of national and ecclesiastical celebrations in Hungary to commemorate the Ninth Centenary of the death of Prince Emeric, son of St. Stephen, the first king of Hungary. Emeric died before his father, and therefore could not succeed to the throne.

Hungary celebrated last year the 500th anniversary of its great son, St. Emeric, "Prince of Hungary". Few people of this country know that this Hungarian saint has been chosen America's patron saint and that America really is named after no more than Emeric's land.

Many fanciful derivations of the name America have been advanced in the course of time. Nowadays scholars are of but one opinion, that the newly discovered continent was named by the famous Catholic priest and map designer, Martin Waldseemüller in 1507 with the present name of "America".

Up to the 16th century the Christian name of a person was always selected in naming a country, district or town after distinguished persons. Maryland is named after the Queen Henrietta Mary, of England. Carolina after King Charles II, of England. Louisiana after King Louis XIV, of France. And in this way America took its origin from the Christian name of Vespucci and not of his family. If the newly discovered continent had been named in the 16th century after its real discoverer Columbus, it would have received the name St. Christopher or Christophoria, and never Columbus.

The Christian name of Vespucci was Amerigo, or in Latin Americus. But who was that saint? Nobody else than St. Emeric, the Prince of Hungary. The name Amerigo is still in use in Italy. Its French and English equivalents are Emery. There is no other St. Emery besides the Prince of Hungary. Therefore it is plain that Vespucci was baptized in the name of St. Emeric. Since our continent took its name from Vespucci's Christian name, it is certain that America means literally nothing else than St. Emeric's land. The Catholic priest Waldseemüller accordingly placed our continent in 1507 under the special patronage of the Hungarian saint.

Yet we have a better explanation of the German name Emmerich or Emery. St. Emery's mother was the sister of the German emperor, St. Henry. Emmerich is but another form of the German Heinrich. St. Emery received, therefore his name in honor of his uncle, St. Henry II, of Germany. Through St. Emery America was also placed in 1507 under the patronage of St. Henry.

Scholars have known for the last four hundred years that America bears its proud name in honor of Amerigo Vespucci. Yet the same scholars overlook the fact that Vespucci's and America's patron saint is St. Emeric. Through a strange coincidence a German savant in a French town gave the newly discovered continent a Hungarian saint as patron when naming it after an Italian discoverer.

MEGNYILT A UNITED GRAIN GROWERS NAGYGYÜLESE

November első napjaiban Calgaryban gyűltek össze a három prérítartomány farmerel, hogy a United Grain Growers nevű szövözetet problémáit megbeszélhessék. A nagygyűlésen több mint háromszáz gabona-termelő és állattenyésztő delegátus jelent meg.

AGYONNYOMOTT EGY MAGYART A BANYAKÖTÉL

VIGYÁZATLANSÁG ÁLDÓZATA LETT GÖNCZY GÉZA PICTURE BUTT, ALBERTÁBAN — SAJÁT BANYAÁBAN ERTE UTOL A FIATAL MAGYART A HALÁL

A lethbridgei magyarságnak ismét győzeze van. Ismét egy derék magyar önkéntes költözött el az é.ék sorából szerencsétlenül. A 19 éves Gönczy Géza tulajdon édesapjának bányájában érte a katasztrófa. A vég és mielőtt segíthettek volna rajta, már halott volt. A sajnálatos esetről Szarka József és a "Lethbridge Herald" tudósítása nyomán a következőkben számolhatunk be:

Gönczy Lajos, a saatchewani első telepese egyike 23 évvel ezelőtt hagyta el az Esterházy melletti Kaposvár telepet és szerződött fel az ekeasztrát a cskánnyal. Azóta Lethbridge környékén bányászott, míg az évben Picture Butte telepen a bányát vásárolt magának megtakarított pénzeszközéből, hogy két munkanélküli fiát is alkalmazhassa. Az ifjabb Gönczy Lajos a szemérvét végezte, míg Géza az aknában közlekedő csillék felvonózerkezetét kezelte. Ez utóbbinak a drótkötél-orsója okozta végül is a halálát.

Mult hétfőn reggel az ifjabb Gönczy Lajosnak a városban akadt dolga a gyűlése egy másik bányászal dolgozott a városban. Géza pedig fennmaradt a felszínen, hogy a felvonó működésébe hozza, mikor arra jelzést kap. Rövid idő alatt négy tele csillék húztak fel és már az ötödik fel húzásra adott jelzést id. Gönczy Lajos.

jos, amikor a felvonózerkezet egyszerre hirtelen megakadt. Hiába csengették újabb és újabb a fiának, az ugynevezett "hoist" csak nem mozdult.

A roszat sejtő apa ezután nagynehezen felkapaszkodott a felvonóházba, ahol szivertépo látvány tárult elője: fia Gönczy Géza holtan fektött a felvonózerkezet orsóján, a drótkötéledrony valamiképpen körülcavarodott rajta és menthetlenül agyonnyomta. Miután deHart felkúrt a felvonózerkezet orsóján, a drótkötéledrony valamiképpen körülcavarodott rajta és menthetlenül agyonnyomta. Miután deHart felkúrt a felvonózerkezet orsóján, a drótkötéledrony valamiképpen körülcavarodott rajta és menthetlenül agyonnyomta.

A fiatalon elhunyt magyar bányászot okt. 28-án helyezték örök nyugalomra a r.k. temetőben. A lethbridgei magyarság nagy számban jelent meg a gyászüzemletésen és ismerősei közül 24 koszorúságy kísérte utolsó útjára. Ezenkívül koszorút helyeztek sírhalmára keresztanyja Szarka József és neje, nagyanyja, Szarka Györgyné, továbbá Deák József, Horváth József, Matiz József, Miklósi László, Nagy Péter, öv. Szabóné, Szakács Mária, Tami József ifj. Tóth István, Vojtkó István és családjaik.

Szovjet-Japán surlódás

Mandzsúria miatt

A kínai-japán bonyodalom a helyett, hogy megoldódott volna, még jobban összehozódott az elmúlt hét folyamán. A Népszövetség ugyan határozott formában felszólította Japánt, hogy november 16-ikáig feltétlenül ürítse ki a megszállott mandzsúriai tartományokat, a szovjet állítólagos beavatkozása következtében azonban Japán az utóbbi napokban nem volt hajlandó semmiféle engedékenységre, mindaddig, míg az orosz csapatokat vissza nem vonják a veszélyeztetett határokról.

Habár Japán sem az Egyesült Államok nagyköveteinek, sem pedig a Népszövetség megbízottainak nem adott határozott választ a kiürítést követelő jegyzékre, az volt az általános felfogás, hogy ezen kötelezettsége elől semmiképpen sem térhet ki. Az utóbbi napokban azonban a Mandzsúriát megszálló japán csapatoknak menekültek hírlí hozták, hogy 20-30 ezer emberből álló orosz hadsereg várja a japánok kivonulását, hogy azután birtokába vehesse a kérdéses területeket.

Hatszáz ezer magyar van az Egyesültekben

Végre nyilvánosságra kerültek az 1930-i amerikai népszámlálási adatok legfontosabb pontjai. A legutóbbi népszámlálás 12 millió néget, 1,500,000 mexikóit 332 ezer indiánt és mintegy 250 ezer ázsiaiát ölel fel. A fehér faj összesen 90 százalékot tesz ki, a fekete pedig megközelítően a lakosság egy tizedét alkotja.

A háború előtt Amerika igazán Mekkája volt a beözönlő európai bevándorlók számára. A bevándorlók beláthatatlan sorai, amelyek 110 év alatt 49 millió idegenszüléstűt egyént öleltek fel, a megszigorított bevándorlás miatt ugyszólyan egészen elapadtak.

A helyzet megértéséhez tudnunk kell, hogy míg az oroszok kezelik az észak-mandzsúriai vasutvonalat, az ugynevezett Taonan-Tsitsikar vasutat teljesen a japánok építették. Természetesen ezersint mindkét ország érdekelve van Mandzsúriában. A japánok azonban rájöttek arra, hogy állítólag az oroszok nemcsak hadiszerekek látták el a japán lakosságot megtagadó kínai bandákat, hanem magát a kínai hadsereget is orosz altisztek képezik ki.

Ma még nehéz volna tisztázni a helyzetet, a külpolitika miután Karakhan hegyes orosz külügyi népbiztos kerekén tagadja a japánok által emelt vádakat. Mindenesetre elmérgesíti a helyzetet, hogy Mandzsúriában teljes a fejlettség és abban a terjes, amikor a japánok kiteszik a lábukat, a fosztogató és gyilkoló bandák lesznek ismét uralkodók az országban. A Népszövetség békeapostolait tehát alaposan próbára teszi ez a fogs aziasai kérdés, mely könnyen lángba boríthatja a távol keleti államokat.

ÚJ KORSZAK ELŐTT A BÉKEREVIZIÓ

BORAH SENÁTOR KEZDEMÉNYEZÉSÉRE ÓRIASI JELENTŐSÉGU KERDESEKBEŊ DÖNTÖTT WASHINGTONBAN HOOVER ÉS LAVAL — NEM HIABA CSÖRGETTE A TRIANONI LANOKAT AZ EGYESÜLTEK ÉS KANADA MAGYARSÁGA

Bár az amerikai és kanadai sajtóban nem éledződött ki a Hoover és Laval elnökök között folyó háromnapos tárgyalások politikai háttere, kétségtelen, hogy Európa kisebbségi kérdését éppenugy megvitatta a két államférfi, mint a lezserelés problémáit. Beavattottak nagyon jól tudják, hogy az egész világra kiható konferenciának legfontosabb eredményeit nem hozták nyilvánosságra és az is napról-napra valószínűbbnek látszik, hogy nem csupán gazdasági kérdésekről döntöttek Washingtonban. Elvitathatatlanul francia akadémikusok, Hoover elnöknek és az ígérte, hogy az Egyesült Államok nem fog újabb pénzügyi halasztást kérni Németország számára Franciaország megkérdezése nélkül, emellett azonban más megállapodások is jöttek létre a két diplomata között, amiről ma még nem számolhatunk be a lapok.

Laval washingtoni látogatása revízió szempontjából igen nagy jelentőséggel bír. A Borah-Laval tárgyalások a revízió kérdése szempontjából páratlanok a folyóttá estendő alatt a az érdeklődést nemcsak a politikai személységek, hanem "a laikusok" közt is nagyon felkeltették.

A revízió tárgyalás szempontjából azt mintegy a harmadik kezdőpontnak lehetne tekinteni. Az első korszak a békeszerződések aláírásával kezdődött meg és az azokat követő első években ugyazólyan még a magyar, vagy központi hatalom szót sem ejthette ki az ember: minden a békeszerződések és a győztes hatalmak jegyében állt. Ez az első időszak befejeződött 1927 június 21-én, amidőn Rotherme "Hungary's Place in the Sun" című cikke megjelent.

E cikk megjelenése után a Nagymagyarország fel vezető tövisek ut második szakaszához érkeztünk. A revízió kérdését most már nyitlan lehetett tárgyalni a nemcsak irók és publicisták, hanem államférfiak pl. Mussolini, Borah stb. is súlyos nyilatkozatokat tettek Magyarország talpraállítás érdekében. Sőt francia irók és államférfiak is elismerték a békekötésből eredő igazságtalanságok orvoslásának szükségességét. A kérdés nyit tárgya'ára nemzetközi konferenciának vagy kormányközi összejöveteleken azonban még mindig nem volt lehetséges.

Laval látogatása azonban végre megérette azt az időpontot, amicőn a revízió kérdése nemcsak hivatkozás tárgyát, hanem tárgyalások komoly alapját képezi. Igen kedvezőnek vehető az a körülmény is, hogy Laval a Versaillesi béke ratifikálását ellenző parlamenten kisebb vezető tagja volt és hogy Laval látogatását ugyazólyan azonnali követi Grandi Amerikába érkezése. Grandinak a revízióra vonatkozó nézete semmiben semmiben sem különbözik Borah és az amerikai szenátus véleményének többségétől.

A Borah-Laval tárgyalások — jóllehet azoknak csak igen kis része szüvegött ki a napvilágra — igen felratták az érdeklődést, ugyhoz az az időpont igen alkalmas arra, hogy a revízióra a világ figyelmét felhívjuk. Az érdeklődésnek első megnyilvánulási alakja a Borahhoz érkező táviratok és levelek érési száma, melyben az érdekeltek magyarok, csehek, románok stb. üdvözlik, illetve élesen kritizálják az idáohi szenátor nyilatkozatait és állásfoglalását.

A világsajtó vezető szervezetei határozottan a revízió mellett vannak: Lord Rotherme lapjai, W.R. Hearst lapjai, Lord Beaverbrook lapjai, az egész orosz, német, osztrák, skandináv, bolgár, török, finn spanyol holland és természetesen a magyar sajtó. Franciaországban többek közt a La Croix. A francia irodalmi nagyságok közül Anatole France, Romain Rolland, Fabre-Luce, Jean de Bonnefon, Jean Jerome Tharaud stb. Egyetemi hírességek közül: Dupuis, Gidel, Guy de Lapradelle stb.

A csehek és románok a mostani helyzetet rendszerint két okkal indokolják: 1.) Ha vannak is most igazságtalanságok, azokat helyben kell helyezni, mivel a régi időben a magyar uralom alatt még több (?) igazságtalanság történt (a cél igazságot és békét teremteni, függetlenül attól, hogy azelőtt milyen volt a helyzet) 2.) a régi határok visszaállításával három és félmillió magyar visszajutna ugyan Magyarországhoz, de ugyanekor kétfélmillió hétszáznyolcvan ezer rumán, négyezer ezer szerb (semmi cseh) stb. jutna magyar fennhatóság alá. Pedig ha Rotherme által javasolt határokat meghúzzuk, az elszakított magyarság zöme visszakerülne az anyaországához anélkül, hogy románokat vagy szerbeket "magyar zsarnokság" alá kellene vetni.

Az angol nyelvet beszélő országok valamennyijében a vezető férfiak ma már kétségtelenül megállapították, hogy országai egyetlen érdeke az, hogy Európában béke és rend legyen. Azt is megállapították, hogy a béke nek egyedüli akadályja a gazdasági világkriszisek főoka: a közép és kelet európai tarthatatlan állapotok. E tarthatatlan állapotok revíziója tehát az angol nyelvet beszélő népek életkérdése is. Most kell tehát minden kanadai honfitársunk s minden angol beszélő ember figyelmét felhívjunk arra, hogy a revízió kérdését tanulmányozza s annak mielőbbi végrehajtása érdekében minden lehető megtegyen.

A hamiltoni magyar református egyház tagjai kérsére a vezetőüg sűrűnyűt adott fel a Washingtonban látogató Pierre Laval francia köztársasági miniszterelnöknek az alábbi szöveggel: "Ismerve az igazság fel haljó szívét, legyen szabad figyelmestennünk, hogy az örendelkezési fognak Középeurópa népeire való kiterjesztése nagyban elősegítene a világ békéjét és jólétét s egyben könnyítene azon nemzetek lelkén, melyek felelőse a trianoni békeszerződés keresztülvajtásáért."

Érdekes, hogy a "Hamilton Herald" amely készséggel kösölte a fent idézett sűrűnyűt, aznap vezércikkében a leghatározottabb hangon követeli a békeszerződések revízióját, mondván, hogy a világ-béke érdekében folytatott küzdelemben addig nem lesznek eredmények, míg a jelenlegi nagy bajok forrását, Középeurópa égető kérdéseit rendezni nem hajlandók az érdekeltek felek.

Csak türelem! "Az isten malmai lassan őrölnék" ... de őrölnék!

MUNKASTÁBOROKAT NYITNAK ALBERTÁBAN

Az albertai tartományi kormány a közfelmúlban értesítést kapott Ottawából, mely szerint a birodalmi államkincstár hajlandó mindeneseg munkanélküli után 50 centet fizetni naponként feltéve, ha ezeket munkástáborokban foglalkoztatják utépítéssel, erdőirtással, avagy más hasznos vállalkozással kapcsolatban. Hír szerint a munkásoknak naponként egy dollár és 60 centet fizetnének.

TELJES NAPFOGYATKOZÁS LESZ QUEBECBEN

A Canadian Press jelenté Montrealból, hogy jövő évi augusztus 31.-én egy száz mérföldes földterületen teljes napfogyatkozást észlelhetnek Quebec lakosai. A különleges természeti jelenségben egy és fél percig gyönyörködhetnek az érdeklődők, míg utána teljes 22 esztenleig nem lesz teljes napfogyatkozás Kanadában. A legutolsó napfogyatkozást 1925 január hó 24.-én észlelték Ontarióban, különösen a Niagara-félszigeten.

Dolláros buzáról álmodnak a farmerek

KANADA ÉS AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK FELE TEKINTENEK A KENYÉRFOGYASZTÓ EMBERMILLIÖK — OROSZORSZÁG, ARGENTINA S AUSZTRÁLIA LETUNTEK A GABONAPIACRÓL — ELERTE A 70 CENTES ÁRFOLYAMOT A KANADAI BUZA BUSZELJA

A már-már reménytelennek látszó világpiac ez egyszer ismét rációlt a spekuláncok számításaira. Ezúttal pedig nemcsak a kis vidéki spekuláncok, hanem az egymás ellen lícitáló nagy gabona-termelő államok is ráfizettek. A hivatalos és nem hivatalos becések ellenére ugyanis egyszerre apadának indult a világ gabonakészlete és így a fogyasztók egy része kénytelen-kelletlen jobb minőségű, de drágább buzához folyamodott. Ennek tudható be azután, hogy a kanadai buza legmagasabb fokozatár: már több mint 70 centet kínálnak és végre fellendült a gabona-kivitel a kanadai kikötőkből.

Amellett ugyanis, hogy az argentinai és ausztráliai új termés nem i. gérkezik olyan bőségesnek, mint eleint hitték, csak januárban kerülhet piacra az első buzaszállítmány. Addig pedig a kenyérfogyasztó nemzetek nem várhatnak és ennek folytán ugy Kanadából, mint az Egyesült Államokból megélnék a gabona-kivittel. Oroszország hónapokon keresztül ugyazólyan teljesen uralta az európai gabonapiacot, végül is azonban a szov-

jet kénytelen visszavásárolni az elkővetkező hónapokra kötétt szállítási szerződésait, miután még rekvirálás árán sem tudnak annyi buzát beszerezni, mint amennyit már előre eladtak. Nagyban hozzájárul a kanadai buza kelendőségéhez az a körülmény is, hogy még a lengyelországi roszter még is gyengének bizonyult, amire pedig Németországban erősen számítottak. Montreal és Vancouver az utóbbi hetek folyamán több mint hárommillió bushelt indított utnak az európai kikötők felé és különösen a csendes tengeri kikötővárosba olyan tömegesen érkeztek a rendelések, hogy a novemberi és decemberi szállítások felül fogják mulni az eddigi rekordokat. Emellett egész Kanada területén csupán 132 millió bushel buza szállítottak be a farmerek a tavalyi megegyező időzszak 180 millió busheljával szemben, viszont bealás az árak még mintegy 60 millió bushel buza a várja a farmerek az egy dolláros árfolyamot, amiről mostanában talán mégis több joggal álmodoznak a gazdák, mint akár néhány héttel ezelőtt.

BEISMERTE TETTÉT A BIA-TORBÁGYI MERÉNYLŐ

TITOKZATOS SZERVEZET ALL MATUSKA SZILVESZTER RÉMTETTE MÖGÖTT? — IZGALMAS RESZLETEKET BOGOZOTT KI A BÉCSI RENDŐRSÉG — KIK TETTEK EGYIK NAPRÓL A MASIKRA GYÁROSSA MATUSKAT CSAK AZERT HOGY ROBBANÓANYAGHOZ JUTHASSANAK?

Kereken egy hónapra a biatorbágyi vasut-robbantás elkövetése után Matuska Szilveszter, a csantavéri születésű kerreskedő a bécsi rendőrségen beismerte tettét és az október végén európai napilapok már közlik is a világraszóló bünyügy részleteit. Bár egyideig véletlen kisiklásnak szerették volna minősíteni a gazzettet azok, akiknek — ugy látszik — érdeklő félrevezetni a közvéleményt, a véletlen ugy hozta magával, hogy éppen a szocialista Bécs rendőrsége és nem a budapesti hatóságok tartóztatták le a merénylőt. Miután minden jerr arra vall, hogy egy nemzetközi bünszövetkezet utasítására követte el rémtettét a lelketlen emberi szörnyeteg, olvasónkat is bizonyára érdekelni fogja a nyomozás menete.

Emlékeztetes, hogy a torbágyi merényletet követő napon több becséi lapban olyan híradások jeletek meg, hogy a torbágyi szerencsétlenség nem robbantásos merénylet, hanem vonatkisziklás következtében történt. Mint utóbbi kiderült, ezeket a félrevezetésre szánt cikkeket minden egyes lapnak Matuska Szilveszter küldte be, akiknek neve a tudósításban is szerepelt, s ugyvan feltüntetve, mint aki a katasztrófát szerencsésen uszta meg.

Hat napon át vallatták már a bécsi rendőrfőnökségen Matuska Szilvesztert, kit a magyarországi nyomozás a torbágyi merénylet elkövetésével gyanuróllatott. A budapesti rendőrség állhatatosan kitartott gyanuja mellett és a széleskörű nyomozástól.

Folytatás az 6-ik oldalon

LEGÚJABB HIREK

TIZENHÁROM EURÓPAI NEMZET, az első között Magyarország, továbbá Albánia, Ausztrália, Csehszlovákia, Egyiptom, Franciaország, Hollandia, Japán, Latvia Luxemburg Oroszország és Ujzealand követték az Egyesült Államok példáját és a Népszövetségnek okt. 31-én küldött jegyzékükben kimondták, hogy egy álló esztendeig tartózkodni fognak a hadiszerekek gyártásától. Német és Olaszország csatlakozása küszöbön áll.

"MOLNAR FERENC "LILIO" című színművével nyitotta meg a torontói Hart House színház ezidei előadásának sorát. A torontói nagy angol lapok észinte elismeréssel írnak nemcsak a szereplők nagyserű játékáról, hanem a magyar szerzőről is, aki ilyen nagyserű alkalmat adott a színpadi jellem-alakításra.

SZÁZ REGINAI NINCSTELN munkanélküli kérte a hatóságokat arra, hogy deportálják őket, miután nem tudnak miből megélni. A városi tanács megbízására Balfour polgármester minden lehető alkövetett a birodalmi kormánytól a válóság helyzetbe került emberek hazaküldése érdekében, azonban mindaddig nem sok sikerrel.

MÉREGEZTESÍTETTE A MOTORGÁZAKAT szenzációs találmánnyal egy Gordon Marsh nevű torontói szerelő. A teljesen automatikusan működő nagyjövű szerkezet segítségével a monoxid kipuffogó gáz ártalmatlan hidrogén és nitrogén keverékké alakul át. A találmány bevezetése több ezer emberéletet fog megmenteni évente.

A SZOVJET 140,000 LUXUSAUTOMOBILT fog forgalomba éven, miután november 1-én végezték be az építési munkálatokat a Nizzsi-Novgorod melletti "Ford" autógyárban, melyet a detroiti autóműgyártás tervei szerint szereltek fel amerikai gépekkel. Tekintettel arra, hogy a Fordnál kötétt szerződés értelmében Oroszország határain kívül nem értékesíthetik a gyártmányokat, a szakértők nem tudják elgondolni, hogy mit fog csinálni a szovjet a temérdek luxusautóval.

MAGYAR KOMMUNISTÁK TARTÓZTATOTT LE A torontói rendőrség az ukrán haliban történt veresédeből kifolyólag — jelenti a "Canadian Press" távirati iroda. A sajtó képviselőinek nem sikerült a tartóztatott magyar nevet megtudni, miután a rendőrség azt titokban tartotta.

ANGLIA VÁLASZOL

Most, amikor az egész világnak sarkából való kifordulása kimutatta a kapitalizmus foga fehérét, kétszeresen fontos, hogy azok a tömegek melyektől egyes országok, birodalmak, sőt az egész emberiség sorsa függ, miképen fogják fel a helyzetet. Általábanve úgy szokott az lenni, hogy a szervezett tömegek álláspontja inkább meghatározott, mint a különböző befolyásoknak engedő szervezeten népcsoportoké, melyek nem egyszer a felelőtlen elemek eszközeivé, tehetetlen bábjává süllyednek.

Eppen a mai nyomorult állapotok és különösen az angol szigetország szorongatott helyzete felettébb alkalmasnak mutatkozott tehát arra, hogy Angliának népe a szélsőséges politikai vízek felé kormányozza hajóját. A szükséges előfeltételek ehhez adva voltak. Az angol gyárak és bányák a háború óta alig adtak kenyert nemcsak a munkásságnak, hanem még a tulajdonosoknak is. Az angol gazdák legtöbbje éppenhogy a bejövő falatot meg tudja szerezni, de már annyit nem tud értékesíteni terményéből, hogy egy tisztességes ruhadarabot vegyen magának. Mi lehet tehát az oka annak, hogy míg egyes munkáspárti képviselők 30-40 ezer szavazatot kaptak, a legerősebb kommunista kerületek nem tudtak többet összehozni 5-6 száz szavazónál??

Ha összehasonlítást akarunk tenni a kanadai munkás-ember és az angol dolgozó, illetőleg munkanélküli tengődő néptömegek között, akkor kénytelenek vagyunk észrevenni, hogy ott még talán rosszabb a helyzet — ha ez egyáltalában lehetséges. Az viszont kétségtelen, hogy Angliában már több mint egy évtized óta uralkodik olyan hihetetlen nyomorúság, amiből Kanada szegényebb néposztályai csak az utóbbi két, legfeljebb három év óta kénytelenek kivenni részüket. Kanada helyzete éppen az ország nagyrészt még kihasználatlan állapotánál fogva sokkal kedvezőbb ebből a szempontból, mint Angliáé. Sokszor úgy rémlik, mintha az "Old Country", mint egy dűlendező világ-birodalom valósággal kiuzsorázott központja, szinte tehetetlen volna az eseményekkel szemben.

A helyzet mérlegelésekor nem szabad mindemellett elfelednünk hogy Anglia mind mostanig körömszakadtáig ragaszkodott a szabadkereskedelem elvének épségben tartásához. Ez más szóval azt jelenti, hogy a dán sertéshízaló a disznáját, a magyar gazda a pulykáját, a német bányász a szénét, az iparos a gyártmányait, a francia a piperecikkeit — ami nem is annyira Angliának mint Kanadának legjobban fáj — az orosz szovjet a búzáját és fáját minden vám vagy más kereskedelmi korlátozás nélkül, tehát szabadon vihette be Angliába. A szigetország több mint száz ezrenél is több embert tart el, mint a munkanélkülieknek nagyon is meg kell fizetniük. Más néposztály pedig már nem maradt a britek egykor büszke hazájában.

És hogy nemcsak maga az Angliából és Skótszágából álló brit anyaföld, de annak lakossága is ki tud tartani elvel mellett, azt a mult heti országos választások bizonyították be legjobban. Mintán Angliában titkos a választás és minden egyes polgár teljesen a saját legjobb belátása szerint nyilatkozhatja véleményét, a nemzeti munkáspárt győzelme Angliában jelentőséget kell tulajdonítanunk. Eddig ugyanis minduntalan az gátolta meg a londoni parlament működését, hogy a kormány sohasem tudott elegendő többséget biztosítani a maga számára. Ha a konzervatívok ültek a nyeregben, akkor a munkáspárt aka-

dályozta meg a törvényjavaslatok keresztülvételét, ha pedig a munkásság képviselői kormányozták a birodalmat: akkor pedig a konzervatívok fizették vissza a kölcsönt.

A közelmúlt napok eseményei végül is mindenképen igazolták, hogy az angol szervezett munkásság valóban megérdemli, hogy az egész világ meghajoljon előtte. A husz és egynéhány millió angol szavazópolgár közül tízennyolcmillió állott mint egy ember a nemzeti munkáspárt mellé, ugyokor az egyszerű skót halászból a brit világbirodalom miniszterelnökévé emelkedett Ramsay MacDonaldnak 541 támogatója lesz a parlamentben, míg az ellenzék kénytelen alig egy tizedrésznyi képvisellel, 49 honatyaival megelégedni.

Anglia választópolgársága tehát választott a legégetőbb társadalmi és gazdasági kérdésekre, amikor a nagy nemzeti összefogás mellett döntött. És ha van hőse ennek a modern élet-halálharcnak, akkor az angol szervezett munkásság az. Mert kell-e nagyobb önfeláldozás, mint beválasztani ugyanazt a kormányt, mely az angol uralkodó fizetésétől a munkanélküli segélyig megnyírálta az ellátmányokat. A MacDonaldéknak szavazott bizalom azonban tulmegy a brit szigetország határain és fényesen igazolja azt a modern tételt, mely szerint a világot csakis az összes néposztályok megértő összefogása és a mérsékelt szocializmus utján való fokozatos fejlődés mentheti meg az összeomlástól.

A szervezett munkásság megadta választást a mai élet nagy kérdéseire s amikor az egyik oldalon a kapitalizmus alatt recseg-rodog a talaj, a másik szélsőségekben pedig a kommunizmus készíti elő tüzzel-vassal a maga "minden az enyém" uralmát: az angol munkás megtalálta a helyes utat. Mi több, a maga jószántából. Anélkül, hogy kapitalista diktatura vagy kommunista terror befolyásolhatták volna elhatározását.

Óriási csillag hullt le Franciaországban

A franciaországi Chalons közelében a napokban egy óriási meteor letévedezett darabjaira találtak. Ez a hullócsillag a szakemberek véleménye szerint körülbelül két héttel ezelőtt ért földet s az összegyűjtött darabokból következtetve, szokatlan nagyságú lehetett. A törmelék egyikeinek sulya meghaladja a 240 fontot. Kiderült, hogy anyaguk legnagyobb része meteorvas, amely nagy mennyiségben tartalmaz nikkelt is. Magának a lehullott meteoronak — amely azután a föld eléérésénél felrobbant — sulya meghaladta a 13,000 fontot. Az egyes darabok 10 mérföldes körzetben repültek szét, aminek következtében Chalons közelében valóságos meteorit-eső hullt le. A most lehullott chalonsi meteor érdekes természettudományi szenzációja a franciáknak.

darabokat tudtak kiemelni 50-60 méter mélységben.

A többezeréves arizonai meteor nagyságát megközelítette az a meteor, amely néhány évvel ezelőtt a szibériai tunguzkavideken csapódott le. Ennek a meteoronak a földreérése valószínűleg katasztrófát idézett elő ezen a vidéken. A "hulló csillag" zuhanása közben többszáz hatalmas hat sodort magával a mélységbe s az őserdő, amelynek közepén földre ért, felgyújtotta. A közelben legelőző nyá-

Dolgozik a cseh ármány Párisban

Az általános világválsággal kapcsolatban világszerte a legújabb hírek most Magyarország-ellenes hadjáratot indítanak. Különösen a szocialista irányú "Populaire" és a cseh érdeket szolgáló "Paris Midi" című lapok intéznek heves támadásokat hazánk ellen újból feltárlva azt a már több ízben megcáfolt valótlanosságot, hogy Magyarország nagyarányú titkos fegyverkezésre fordította bevételeit.

Ezekről a képtelen támadásokról most aztán lehullott a lepel. Megállapították ugyanis, hogy Magyarország hitele és a magyar valuta ellen a csehek indították hadjáratot. Ennek a cseh propagandának pedig Persian Adám az ügynöke, ki most Párisban cseh megbízásból szövi a rágalom szálait.

A párisi "Populaire" című cseh szoldon élő francia újság egyik legutóbbi száma többek között azt állítja, hogy Budapest a Gellért-hegyet és a Sváb-hegyet két kombinált osztag szállta meg útegekkel. A leventeservezetek is mozgósították.

Hát valami igaz van a dolgan: a leventehadserget tényleg országosan mozgósították. Az egyes "osztagok" most puttonnal a hátszón, a szőlőhegyekben "mozognak", hogy a — sajnos — elég rosszul sikerült szüretet lebonyolítsák. Va lószínű hogy a puttonyokat nézték a jámbor csehek hadifelszerelésnek, a szőlőtörő préseket

AMERIKAI GAZDAFURFANG

Az amerikai farmerek helyzete sem rózsás. Az ottani gabonának ép úgy nincs ára, mint a kanadai gabonának, a termelők a szó szoros értelmében ráfizetnek munkájukra. Ezt bizonyítja az egyik Kansas állambeli farmernek az este, aki a kővetkezőképpen járt el: A helyi piacon búzát vásárolt, olyan mennyiségben, amennyi gabonaföldjén normális termelés mellett elérhető lett volna.

Ez a farmer kijelentette, hogy a megvásárolt gabonamennyiséget tekinti a jövő évi termésnek mert az az ár, amennyiért a búzát most megvásárolta, termelési költségeinek kisebb részét sem fedezte volna, így tehát a jövő évben inkább pihenteti a földjét. Amerikában az a helyzet tehát, hogy az jár jól, aki nem termel, hanem csak vásárol.

RETENTŐ NYOMORBA KERÜLT DÉLAMERIKA MAGYARSÁGA IS

Délamerikát talán még erősebben rázza a gazdasági válság mint Európát. Csilléban, Argentínában, Braziliában véres forradalmak játszódtak le Peruban Bolíviában egymást követik a forradalmak. Eddig egyedül a kis Uruguay köztársaság tudta tartani magát. A Délamerikába kivándorolt magyarok mind ide menekültek s az uruguayi magyar kolónia létszáma szinte lecsökkent a fele részére.

Uruguay gazdasági válsága most kezdődött meg, másképp ez tendenciát ezelőtt 1 dollár 99 uruguayi cent volt, ma a dollár 2 pezo és 50 cent. A gyárak egymásután bocsátják el az idegeneket, a magyarok közül mind többen és többen munka nélkül sájnódnak, a magyar kisiparosok nem tudnak keresni. A magyar kolónia számítása szerint körülbelül 8000 magyar szenved Uruguayban és sehonnai sem számíthat segítségre.

PÉNZERT ÁRULJAK A KÖZHVATALOKAT RUMANIÁBAN

A nemzeti kiszagapárt kolozsvári organuma azt írja, hogy kar elutazni a párisi gyarmatügyi kiállításra, mert a Székelyföldön valósággal gyarmati állapotok uralkodnak. A Székelyföldön a kormány emberei pénzért árulják a közhatalokat kiteszik az utcára a régi közírtásvételeket és lókupecekkel ültetnek a helyükbe. A cskimegyei Pop Tibériusz, unokaöccse Jorga miniszterelnöknek 4 hónappal ezelőtt még olyan szegény volt, hogy száz leles kölcsönökből tengette életét, ma pedig már saját Buick autóján jár üzleti után, elcsapja a jegyzöket s pénzért árulja a jegyzői állásokat.

VAK LÓ AZ ESTÉBEN

IRTA: CSURKA PÉTER

András izzadt homlokát törülgette a kabátja ujjával, azután a Pusztadér felé csikló országot irányába neselt, mely irányból szekezérvést vált hallani, mindinkább közelebb, közelebb. Már a hideg öszutói este is egyre jobban nyomult előre a csékei hegység irányából, daraesóval permetezte be a tájat és nehéz kőd ereszkedett le a cseszorai dombokról.

András ott állott kétségbeesetten az országot, szekere mellett, melynek kerekai agyig furódtak a feneketlen sárba, a szekér előtt pedig ványalt testű lova libegett vérebőrrel áze mekkel, patkótlán lábá cuppogtak minden hasztalan erőlködésnél. Kis darabka, abrakolatlan mokány ló, szabadon megolvasható oldalbördakkai, kajla fülekkel. Kicsi, bágyadt, szomoruzemű ló alár csak a gazdája, aki szilajságát fiatalágát rég a roskatag évek utporában hagyta.

— Probáid meg még egyszer, András! — sirt ki valami asszonyi hang fázosán, erődentül a kocsierekéből, — mert itt vesztünk el ...

Verte szegény Bokrost az ostorral. Nagyon felbőszítette ez a kegyetlen helyzet. A szegény állat úgy rezgett, mint a nyár-falevél, nekifeszült az istendáta minden ostorcsapásra, míg végre tajtékoz zabolás szájjával, elfecérelve minden jártányi erejét, gözölgő testével lerokadt és befeküdt a hideg, ősi sárba.

— Jaj, András, András ... ne bánisd azt a szegény állatot ... Jaj ne bánisd, ne bánisd ... szőlött, odaérve, az egylovas kocsi gazdája és csendes hó-val megállította a lovat.

— Belévesztem a sárba ... itt küzdök már jópár órája ... — Hát megpróbáljuk ... E-lébe akasztjuk az én lovamot ... — Nagy köszönettel veszem.

Mindjárt leugrott a kocsiról az ismeretlen. A fuvarosok leg szegényebbje, mert az lehetett. Ugyanis átkozottul nézett ki. Mezteláb volt, amellet vilpikásmáni volt a lábszárára tekerve. Rongyokban csüngött le róla a gunya, a fején viharvert szalma kalap feküdt, ami csak arra volt jó, hogy megsüjelje vele az urakat. Lova mindkét szemére vak volt, így nem tudta, hogy nappal van-e vagy éjszaka. Gazdáját mindazonáltal a hangjáról ismerte és örült neki ha szólott hozzá.

Az a szekér pedig, amire már többször felszelést András, valóban feléjük jött a pusztadéri országot, annyira, hogy már a gazda csendes nótagó szava is hallható volt időnként, különösen, mikor erre csapta a szél.

András ilyesvalamire várt, lovaszekerére, melynek kifogott loval segítségével kijuthat a kátyuból.

— Agyonisten! ... Baj van ... — szőlött, odaérve, az egylovas kocsi gazdája és csendes hó-val megállította a lovat.

A hámfát a kocsirud lánco-gójába akasztották és azután hangos ordítással igyekeztek a két szegény páriát eredményes erőfeszítésre ösztökélni. Csavarták a rudat, egyszer jobbra, máskor balra. Nekihuzalhtak, biztatták a lovakat jószóval, ostorral, mindenképp ...

— De nagy nyomorúság, de nagy nyomorúság — sirt a szó Andrásból csendesen ...

En Istenem, hát tégy igazságot közöttük! ...

BÍRÓ ELŐTT

IRTA GRACZA JÁNOS

Istvánnal hiba történt, a lova tilosba tévedt. Napszállat ur-tán, mikor már hullani kezdett a harmat, ott érték a Sátán Jóska lucernájában. Dölyfő, vad ember ez a sátán. Van kétszáz hold örökhirtoke, meg valójában ötven hold árendás földje, mégis lenyuzná bórét a szegénynek, ha tehetné. Istvánt is e-lőbb agyoncsapni akarta, de mivel nem adott neki rá alkalmat, följelentette.

A dologról írást küldtek Istvánnak, pöcsétes írást, hát ma áll István a bíró előtt. Kissé akadozó beszédű, pirosarcu csillogószemű ember a bíró. Nem is nagyon öreg még, fiatal, csak a halántéka táján csillognak ezüstösen a hajszálak.

Most éppen az írástok között bábrál mikor István egyik lábáról a másikra ereszkedik. Gyűrött, soványkás arcán persze aggodalom látszik. De nyom-ban élénk ábrázat ül ki rá, mikor a bíró rápillant a szemével.

— Hogy hívják? — István megálatkodik. Tündődik, Nem szót mindjárt. Arra gondol, megmondja-e most a nevét, vagy újat huzzon a bíróról? A bíró ekkor keményebben adja föl a kérdést: — Nem hallja, hogy hívják? István fölpillant: — Engöm?

— Hát ki más? — pattan fel a bíró. — Magát ám. Hogy hívják, azt kérdeztem.

István most ártatlan képpel felel, miközben huncut kis mosoly játszik az ajka körül, amit a bíró persze nem lát meg. Csak István érzi, meg a szemere derüje mutatja, amikor szól: — Hát hogy hívnának? Hun kendnek, hun szomszédnak, hun mög edősapámmak ...

Csőnd amelyben szinte hancurozik a nevetés. István kómban, mint odakint a sikon a nyárfák. Hallgat, néz a bíróra és vár.

De azt elfutja a méreg. Ki-jobbán egyszerre, mint a villám-lás: — Nem azt kérdeztem, hanem azt hogy mi a neve? — Kothencz István — veti oda egykedvűen a szót. — Hol lakik? — Átokházán.

Most olyat kérdez a bíró, amitől kinyílik István, mint a pi-pacs a búzában: — Volt-e katona? — De vótam ám — mondja nagy őszintén. — Nyóc évig. Háromig a fronton, ötig orsz fogságban. Én mögtöttem a magamét, tekintetős ur!

A bíró rápillant, de nem szól. Ezuttal komolyabb úgyről van szó. Istvánnak számot kell adni arról, mért nem vigyázott jobban a lovára, mikor azt a pár harapás lucernát megette ott a Sátán Jóska földjén. A bíró ismerti hát a tényállást, hogy ekkor meg ekkor — így történt a dolog.

— Melyik lova? — néz rá meglepetten a bíró. Majd odatekint az ajtóra, melyen épp ebben a pillanatban furódk be egy vastag, tömzsi, nagyhasú ember, Sátán Jóska. — Hát több is van?

Egy szempillantást István is Sátán Jóska-ra vet aztán nyugodtan mondja: — Nincs énneköm, csak egy — Hát akkor az a lova! — Jobban ki a harag a bíró ajkán. — Ne komédiázzon itt velem! István persze nem jön zavarába. Hiszen nem azért volt ő 8 évig katona, hogy mindjárt megijedjen. Bizony nem. Nono. Tudna ő sok mindent beszélni abból az időből, de most hallgat nincsen rá alkalom. Ellenben ártatlan, tiszta két szemét rá-emeli Sátán Jóska-ra s attól kérdezi: — Hát melyik lovam volt az, Jóska bácsi? Kendnek tudni köll.

— A szürke! — fúj nagyot Sátán gazda.

Istvánból erre kitor az önr-zet. Érti, hogy nyeregben van, most már az ő oldalán van az igazság. Széles nagy derűvel, akár odakint a hajnalhasadás a pusztát, — megvilágítja a helyzetet: — Hát lássa, neköm nincs is szürke lovam. Az én lovam fej itt a sógor, majd új is bizonyítja Merhogy tüle vóttem.

Azzal odanép István az ajtóhoz, kinyitja és kiszól: — Sógor, gyék kend be! Harcabajuszu, fetekéképlü magyar lép a szobába. Bár már jól benne vagyunk a nyárban, mégis szinehagyott, keshedt csizma van a lábán. Dehát az nem baj. Mindenki olyan lábfelelben jár, amlyen van neki. A sógornak csizmája van, hát a sógor talán még kánkulában is

— Melyik lovam tekintetős ur?

Magyar ember Quebec tartomány birközobajnoka

Berkes Ignác jeles magyar birközobajnokot mutatjuk be fenti képeinken, abból az alkalomból, hogy a nagyszerű formában levő hazánkfa egymásután aratja diadalait Ontarióban. Berkes Ignác a hevesmegyei Egérből vándorolt Kanadába Odahaza a "Move" és az Egri Torna Egyesület által rendezett mérkőzéseken tünt fel először, Kanadában pedig akkor irányult feléje az angol és francia sajtó érdeklődése, amikor sorozatos győzelmei után Quebec tartomány bajnokává avatták. Mint már jeleztük, Niagara Falls-on, Welland-on és Port Colborne-on szintén sikerrel mérta össze erejét különböző nemzetek birközőival, legutóbb pedig Kitchenerben Számuel Oszkár honfitársunk vezetésével a helybeli magyarság tüneményes ünnepségen részesítette Berkes Ignácot. A Welland-i mérkőzésnek pedig külön érdekessége volt a Berkes által betanított öt éves Rencsik Pista és a kis Varga Zoltán birkózása. (A welland-i "International Job Printing" nyomda szíveségéből.)

MEGOPERÁLTAK MERT CSALT

Howard Buck Nassilon, ohiói lakoson, kit csalások és hamisítások miatt ismételt elítéltek, egy sebész fejtűtét hajított végre, mely állítólag meg fogja szabadítani gonosztevő hajlamától. Buck, aki jóideig kifogástalan életet élt, futballjáték

közben koponyatörést szenvedett s ettől fogva emlékezőtehetése gyakran cserbenhagyta, majd ismételt összeütközésbe került a törvénnyel. A műtét során az agy felett egy tárgyot találtak, melyre egy csont állan-dóan nyomást gyakorolt s az orvosok ennek tulajdonították a beteg bűnözési hajlamát.

abban begyeskedik. Most perze nem erről van szó, István épp ezért mára fordítja a beszédet. Azt kérdezi nagy feszovál:

— Hát mondja még kend igaz lelkire, milyen lovam van heköm?

Míntha trombita recsegne, úgy szól a sógor hangja:

- Pej!
- Kendtől vöttem-e?
- Tülem.
- Mikor?

Két hónapja már annak Tessék, itt van róla a paksus, — húzza elő a zsebéből s teszi le az írást a bíró elé a sógor.

István csak áll, mint a jegyek a tanyák körül. Néha pisilant a szeme, máskülönbén nem moccan. Ellenben Sátán Jóska yörösödik, mint a paprika. A szeme előtt fátyolok lengenek, hogy az indulatát alig tudja visszatartani magában. Izeg-mozog, topog, mert a mérreg, mint a szesz a hordót majd szétveti. Csak a sógor közömbös. Ejsötét szeme kibámul az ablakon nézi az eget, ahol felhők kergetik egymást. Lehet, hogy gondolatban ott jár a tanya körül, de azt nem lehet bizonyosan tudni.

Mostan zaj támadt a szobában. A bíró széke recseg, ahogy hátrább tolja maga alatt. Mind a három ember odapillant. A bíró visszaadja az írást a sógornak:

— Igaza van. Maga elmehe.

A sógor kimegy. Csönd támad a szobában, hogy a szívek is elállnak. Akkor a bíró fölé-mell a szavát és határozottan mondja:

— Kothencz Istvánt fölmentem a vád és következményeitől. A bíró visszaadja az írást a sógornak:

— Igaza van. Maga elmehe.

A sógor kimegy. Csönd támad a szobában, hogy a szívek is elállnak. Akkor a bíró fölé-mell a szavát és határozottan mondja:

— Kothencz Istvánt fölmentem a vád és következményeitől. A bíró visszaadja az írást a sógornak:

Montreal és Toronto a fegyverezésért

SENATOR DANDURAND MONTREALBAN, HENRY MINISZTERELNÖK TORONTÓBAN TÖBBEZER EMBER ELŐTT KÖVETELTE KANADA HIVATALOS KÖZBELÉPÉSÉT

A múlt hét folyamán Kanada és az Egyesült Államok polgársága mintegy 350 nagyobb városban négygyűlés formájában tiltakozott a további fegyverkezés ellen és követelte, hogy Kanada és az Egyesült Államok kormánya is vessen lathá minden összeköttetését, hogy a Gentben 1932 februárjában megtartandó leszerelési konferencia tényleg sikerrel járjon.

Montrealban maga Senator Raoul Dandurand, a magyar kérdések alapos ismerője és a Népszövetség volt elnöke vezette az ülést, mely felhívta fordult Bennett miniszterelnökhöz. Az egyhangúlag elfogadott felirat az ottawai kormányt arra kéri, hogy határozott formában foglaljon állást

a teljes leszerelés mellett és tegye meg a szükséges lépéseket a győztesek további fegyverkezése ellen.

Torontóban Henry ontariói tartományi miniszterelnök volt a Massey-Hallban megtartott gyűlés szónoka, kétezeröttszáz ember előtt ismertetve a kanadai közvélemény állásfoglalását ebben a régóta huzódó kérdésben. A kanadai szellemi élet központjait számító városok együttesen állást foglaltak a leszerelés ellen s nehogy a magyarság lemaradjon a nemes versenyben, ezáltal is kérjük olvasóinkat a leszerelési ívek beküldésére, hogy azokat haladéktalanul rendeltetési helyükre juttathassuk.

LECSUKTAK EGY EGÉSZ KERÜLET VEZETŐSÉGÉT

A Torontó melletti York Township kerületi jegyzőjét, annak öt tisztviselőjét és mérnökét, végül pedig a Nelson River Construction Co. igazgatóját lakat alá helyezték múlt héten, amikor kiderült, hogy titokban összejártak. A dolog úgy történt, hogy a York Township közmunkáit megakarták szerezni a Nelson River Construction építővállalat és hogy magának biztosítsa a szerződést egyszerűen megvesztegette a kerület tisztviselőit. Súlyosbítja a helyzetet az a

körülmény, hogy közvetve az adófizetők pénzéből összegyűlt közbizonyt is megkárosították miután a megvesztegetés használt összeget viszont a vállalat felszámította a végzett munka árába. Nehogy azonban bárkinek is feltűnhesse a csalás, a tisztviselőket nem készpénzzel vesztegették meg, hanem értékpapirokat és részvényeket adtak nekik ajándékként. A torontói bíróság november 10.-én hirdeti ki az ítéletet a szegyenletes panama ügyében.

A kisántant egy napon elárulja Páris

A "La Griffe" című párisi politikai napilap érdekes cikket közöl Eckhardt Tiborról, akit az újság kiküldött munkatársa Budapestten kétórát tartó beszélgetést folytatott. Igazi magyar — állapítja meg róla a cikk — alelnöke a Revizió Lágának, féltelmetes szokimondó, esküdt ellensége minden nagyoláznak. Remekül beszél franciául, angolul, németül. Ő volt Amerikában szöszölője a ma már világhírű jakkialtásnak: "Igazságot Magyarországnak!"

A csehek lehetnek erősek — mondja a cikkben Eckhardt Tibor, — de Csehország gyengye; a szerbek csodálatraméltó katonák, de maga Délszlávia gyengye; Bukarest is uralkodik, de Erdély lángban áll. A trianoni szövetségesek rövidlátók: a jövő azonban kinyitja majd a szemüket. Ott van a francia politika optikai csalódása, hogy a kisántant érdekei nem közösek Franciaországgal, csupán átmenetileg. A valóságban az cstrák-német előretörés irányítja Csehországot, Délszláviát, Rumániát. Egy nap Páris elárultnak fogja érezni majd magát!

Azt hiszem — folytatta Eckhardt Tibor — hogy az új francia nemzedék felismeri egy új francia-magyar együttműködés előnyeit. Magyarország az európai egyensúly szilárdságának az alapja, kelet és nyugat között az összekötő-kapocs. Franciaország és szövetségesek közepéurópai politikája teszi adott Bismarck eszméjének Berlinből Szalonkig Magyarország az egyetlen állam, amely nem kötött Németországgal ke reskedelmi szerződést. A többi állam mind a Bismarckizmus kényeszerű uszállyhordozója.

A magyar-francia közledecsnél a francia politika reakciósának, visszamaradottnak mutatkozott: őrt áll a győzelmi mámor előtt. Ehhez hozzányulni nem enged! Ez azonban az önzés és a tagadás politikája.

TUDJA ÖN, HOGY 75 centért HÁROM HÓNAPI OLVASHATJA LAPUNKAT? RENDEZZE ELOFIZETÉSÉT NEGYEDÉVENKÉNT!

KORAI LESZ AZ IDÉN A TÉL ÉS — HIDEG

Az indiánok éppen úgy értenek Kanadában az időjárás-hoz, mint odahaza — cigányok, vagy talán még azoknál is jobban. Elég az hozzá, hogy most a tél közeledtével ismét nyilatkoztak a derék vörösbőrűek a meteorológiai helyzetéről még pedig a következőképen: az idén korán fog beköszöntení a tél és ha nem is tart tovább jövő tavasznál meglehetősen keménynek ígérkezik. Az "injuns" avagy magyaros kiejtéssel "indzsunsz" törzsfőnökök meg is okoják a fenti véstjósoló kijelentéseiket. Első sorban is a vadnéhek az idén szokátlannul magas fészket építettek maguknak, tehát jól felkészültek a hosszú télre, melynek folyamán előreláthatólag nagy lesz a csapadék is, azaz magas a hó. Hasonlóképen különösen erős barlangot építettek maguknak a hódok és pészmapockok is. A medvék alaposan felhizlalták magukat, tehát hosszú koplalásra számítanak. A menyétfélék és a nyulak pedig máris fehérednek, ami azt jelenti, hogy az őznek vége és jön a tél.

ÖNMÜKÖDŐ SARKKUTATÓ HAJÓ

Moszkvából érkezett jelentések szerint a szovjet sarkkutató intézete újabb sarkvidéki expedíció tervét dolgozta ki. A tervezet sok szempontból fantasztikus, azonban megvalósítása az orosz kormány elhatározott szándéka. A hajón egyáltalán nem lesz élő ember.

A közel hetekben kezdik meg az új sarkkutató hajó építését, melyen automatikus műszerek fognak elhelyezni. A műszerek fel fogják jegyezni a hőmérséklet, a szélesség, a légnyomás más stb. minden változását. A hajót Szibéria északi partjainál bocsátják vízre onnan pedig az északi tengeri áramlatok valószínűleg a sarkvidék közelébe fogják sodorni. A szakértők szerint a jégtörő készülékkel ellátott gazdátlan hajó tévedező útja a sarki tengeren akár egy évig is eltarthat.

MÉGSZERVEZTÉK SASK. SEGÉLYBIZTOSÁCAIT

Nem kevesebb, mint 93 közigazgatási kerületben megszervezték Saskatchewan tartomány segély-kiosztó bizottságait, melyek helyszíni szemle alapján utalják ki a szükségeseket. Minden egyes bizottság öt tagból áll, kik semmiféle javadalmazást ezen tisztség betöltéséért nem kapnak. A bizottságokat az ugynevezett segélybiztosok vezetik be a munkába, de ez utóbbi állást néhány hét múlva megszüntetik, hogy a rendelkezésre álló összeget teljesen az arra szorulóknak oszt-hassák fel.

Farmokon helyezik el Manitoba munkanélküleit?

Winnipegben újabban újra felvetődött a nőtlen munkanélküliek ellátásának kérdése, különösen miután maga a város már alig tudja az ellátáshoz szükséges anyagi részt előállítani. Legújabbán ismét felmerült az az eszme, hogy Saskatchewan és Alberta mintájára munkástáborokat létesítsenek. Ez esetben a birodalmi és tartományi kormányok megosztanák a mindenes ember után rájuk eső napi \$1.60-as költséget, melyből 85 centet levonnának élelmezés és lakás címén. Egészen újszerűnek látszik emellett az a terv, mely szerint farmokon helyeznék el az embereket egy részét és míg a farmok ellátás címén öt dollárt fizetnének, ugyancsak öt dollárt adnának mindenes munkanélkülinek is ruházatkódás és a legszükségesebb cikkek megvásárlása céljából.

KERESIK A HAMILTONI GYUJTOGATÓT

Ugyiszólván az Niagara-félsziget rendőrsége nyomoz egy titokzatos gyujtogató után, aki tíz nap alatt kilenc helyen okozott tüzet Hamilton környékén. Legutóbb az egyik farm istállója gyulladt ki megmagyarázhatatlan okból és 8.000 dollárt okozott a gazdájának.

Egy jó tanács!

HA AZT AKARJA, HOGY PÉNZE GYORSAN ÉS BIZTOSAN ERJEN AZ ÖHAZABA: KOLDJEA AZT A "PANNONIA"

621 Main Street, Winnipeg, Man. UTJIAN

TÁVIRATIDJ csak 75 cent KERJEN PENZKOLDJOVET

A COLUMBIA MAGYAR GRAMOPHON LEMEZEK képviselete és főterakatal

Az áruosztálynál kapható:

Eredeti DIANA sóboroszem üvege 45 cent és \$1.00. Óhazai kassák darabja \$1.75. Piatnik játszókártya 68 cent. Seimeci pipák szárral \$1.25. MODIANO cigaretták papír tucatja 30 cent. MODIANO cigaretták hüvely 10 doboz \$1.25. Importált édes-nemes PAPIKA eredeti féltökös szárral 75 cent. Erős RÓZSA Paprika fontha 45c.

M. K. DOHÁNYJÖVEDÉK

CIGARETTA és PIPA-DOHÁNYAI eredeti csomagolásban: 15, 20, 50, 80 és 95 cent csomagoknál

VIDÉKRE A SZÁLLÍTÁS KÜLÖN MEGFIZETENDŐ!

Kérjen részletes árjegyzékelt

!! Ügyeljen a Címre !!

MEGFOJTOTTA A HAL A HALASZT

Londonból jelentik: Alexandria közelében az egyik halász a horogról leakasztott frissen fogott halat egy pillanatra fogal-kózt helyezte, hogy ezalatt új csaléklet tűzhessen horgára. A hal kétségbeesett vergődése közben a halász torkába szorult és a szerencsétlen embert megfojtotta. Amidőn holttestét a hullámok partravetették, a haltemet még mindig szilárdan be volt ékelve torkába.

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTÁN VAGY BURGONYILAG — HAJÓGYÉK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRÁKON

3 1/2 % KAMATOT FIZETUNK BETEKRE NEGYEDEVI EL SZAMOLASSAL

THE HARBOR STATE BANK Alapította: EMIL KISS, 4th Ave. 9th St., NEWYORK

Három busuló munkanélküli gondjait tükrözi vissza egy szintén kereset nélkül tengődő munkás fából faragott művészi szoborcsoportja, melyet a minap küldtek be a "One Big Union Bulletin" című szakszervezeti lap szerkesztőségébe.

A 'Kanadai Magyar Ujság' számonkint 5 centért az alábbi üzletekben kapható:

Montreal Que.
Könyvek, folyóiratok, újságok.
Író és papíráruk.
HARTMAN'S Stationery Store
1463 St. Lawrence Blvd.
Pénzküldés — Bevándorítási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási ügyekben forduljon
ALEX A. KELEN
1456 City Hall Ave.
Fűző és csomagolózat.
Különlegességek.
CHERRY D. SZABÓ
14 Ontario St. East.

Toronto Ont.
Könyvek, folyóiratok, újságok.
Író és papíráruk.
Gramofon lemezek nagy választéka.
COLUMBIA MUSIC CO.
Pénzküldés — Bevándorítási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási ügyekben forduljon
Dr. JANOSSY & Co-hoz
543 Queen St. W.
Könyvek, folyóiratok, újságok.
Író és papíráruk.
UKRAINIAN BOOKSELLERS
195 Queen St. West.
Könyvek, folyóiratok, újságok.
Író és papíráruk.
UKRAINIAN BOOK STORE
399 Queen St. West

Hamilton Ont.
Pénzküldés — Bevándorítási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási ügyekben forduljon
Immigrants Service Bureau
4 Barton St. East.

Kitchener Ont.
Újságok — Folyóiratok — Szivarok, pipa és cigaretta dohány
S. JAROSZ
334 King St. West.

Melville Sask.
Minden pénteken megveheti a "Kanadai Magyar Ujság" legfrissebb példányát
SIPÓS GYÖRGY
a Market-tel szemben.

Stockholm Sask.
Magyar pártoló a magyart.
Priss gyümölcs — hűtő italok — Magyar cigarettadohány és hüvely kapható
BIRÓ PÉTERNÉL

Lethbridge Alta.
Magyar Otthon Szálloda
SZARKA JÓZSEF
406 — 4th Ave. South
Pipa és cigarettadohány, hüvely és papír is kapható.

Edmonton Alta.
Telepítési iroda — Pénzküldés — Hajójegyek — Bevándorítási ügyek
LUKÁCS LAJOS
10617—97th St.

Vancouver B.C.
Egy font pipa vagy cigarettadohány 90 cent, szállítási költség külön.
JACK CANUCK Tobacco Factory
2173 Powell St.
Figyelem magyar Testvérek!
Ha jó farnot akar vásárolni B.C.-ben keressen fel személyesen
A. NYISZTOR
455 West Pender St.

A FÜGGETLEN SAJTÓ A KANADABA SZAKADT MÁGYARSÁG LEGERŐSEBB TÁMASZA — LEGYEN ÖN IS MUNKATÁRSUNK!

Nagy sikerrel mutatták be a „Gyurkovics lányok”-at Winnipegben

A Winnipegi Magyar Ref. Egyház október 24.-én este mutatta be Winnipeg magyarságának Herczeg Ferenc "Gyurkovics lányok" című 4 fejezetes gyönyörű vígjátékát. Ezen a színházi estén ott láttuk Winnipeg magyarságát Schebeck J. István konzull az élen teljes számban.

Fél kilenre zsúfolásig megtelt a német-magyar hall. 8.45 perckor Varga Károly, a darab rendezője lépett a függöny elé és üdvözölve a megjelent szép számú közönséget, kérve őket arra, hogy ezután se vonják meg támogatásaikat nemcsak az egyháztól, de a magyar egyesületektől sem.

Pont 9 órakor felgördült a függöny és megkezdődött a játék, mely mindvégig a legjobb hangulatban tartotta a közönséget, ugyanarra, hogy a szereplőknek többször meg kellett állniuk és meg várni míg a jókedv okozta zaj eláll.

Sokat lehetne írni erről az estéről, helyszüke miatt azonban csak főbb vonásokban ismertetjük az est lefolyását. Gyurkovicsné szerepében Varga Károlyné ismét magával ragadta a közönséget. Ugy látjuk, hogy Mrs. Varga előtt minden megoldatlan feladat. Kata szerepét Frieber Antalné alakította oly ügyesen, hogy játéka természetességével és közvetlen temperamentumával bámulatra ejtette a nézőt. Rémay Juliska Sári szerepében mutatkozott be. Őt most láttuk először játszani és rámondhatjuk, hogy játéka gyakorlati műkedvelőre vall, mert ő is biztosan mozog a színpadon, amint azt rövid szerepből megállapíthatjuk. Kovács Áhnska játékaiban, aki ezúttal Ella szerepét alakította, már volt alkalmunk gyönyörködni; azonban rámondhatjuk, hogy legutóbbi játéka óta száz százalékban fejlődött, úgyhogy a jövőben a legnagyobb reményekre jogosít, mint műkedvelő. Sefcsik Ilonka volt Mici szerepében a tulajdonképpeni főszereplő, aki uralta a darab háromnegyed részét és oly fényesen állotta meg helyét, hogy méltán lehet rá büszke Winnipeg magyarsága, hogy ilyen fiatal leányka már a legmagasabb fokig tudta fejleszteni a játékát. De reméljük is hogy Sefcsik Ilonkát még fogjuk látni hasonló szerepekben.

A három kisebb Gyurkovics lány szerepében Istvánffy Olga és Böske, valamint Karhusz Annuska arról tanuskodtak, hogy pár év múlva Winnipeg magyar műkedvelő gárdájának a legjobbjai válnak feljőhetnek.

A férfszereplők közül Radványi Erzsébet Varga Károly személyesítette meg, aki a jó békevilág zsörtölődő ezredeseit juttatta eszünkbe. Radványi Gidát, Sefcsik Gyula kreálta oly élethűen, hogy a jövőben is rá lehet bízni bármilyen nehéz szerepre a megjátszását. Horkay szerepében Frieber Antal a Wesley college hallgatója utóéletét volt, hamisítatlan tökélyen alakította a darab egyik fő alakját. Sándorffy személynét Elő Lajos mutatta be élethűen. Gömör László mint Kémény Tóni nevette meg a közönséget. Jankó szerepét Pál Károly játszotta, utánozhatatlanul adván a tót béres majd a komornyik szerepét. Semesey, Börcsök Pál személyesítette meg nagyszerű játékaival. A cigányprímás szintén Sefcsik Gyula alakította Pető Sándor közreműködésével. A sugó néhez feladatát Urbán Károlyné töltötte be. Nehéz volna nálánál jobb sugóra szert tenni s így a nagyszerű műkedvelő együtt olyan sikerre vihette a darabot, hogy rövidesen valószínűleg meg kell azt ismételni egy nagyobb színpadon. A felvonások közben Mihályfi István magyaros érzéssel teljes zongorajátéka szórakoztatta a közönséget a töle megszokott kedves magyar nótákkal.

A közönség elnézését kell kérnünk, hogy a hirdetett táncmulatságra nem gondoskodhatunk kellő zenéről, de a darab hosszúsága nem is engedett sok időt a táncra. Köszönetünket fejezzük ki Péter András lelkes egyháztagnak, aki rádiogramofonját bocsátotta rendelkezésre és így mégis volt alkalom a tánckedvelő ifjúság vidám szórakozására is.

Az erkölcsi és anyagi siker is teljes volt, míne legjobb fokmérője az a tény, hogy hosszú idő óta nem gyűlt össze olyan szépszámu közönség, mint a diadalmas "Gyurkovics Lányok" előadása alkalmával. Ugyancsak ezúton köszöni meg a rendezőség a szereplők fáradságát nem ismerő közreműködését, majd pedig mindazok hozzájárulását, akik a díszletek és kellékek előállításában kivették részüket. Különösen kiemelendő itt a "Protestáns Nőegylet" szerepe.

Ref. Presbyterium.

Magyar katolikus hitközség alakult Oshawán

1925 óta él az ontariói Oshawa magyar katolikusainak szívében az a vágy, hogy megalakítsák a katolikus hitközséget. Sokszor, nagyon sokszor fárdozott az oshawai magyar katolikuság ezen ügy kereszttel. Volt rá idő amikor Father Nyiri állt az egyház nevében ez ügy elére, de közebbjött akadályok miatt nem lehetett a híveket egy táborba tömöríteni.

Father Nyiri után Father Burka tett kezdeményező lépéseket és végül ez előtt vagy négy héttel jött Father Forgács László fiatalos energiájával, erős akarral s imponáló szervező képességével valóra váltotta a vágyakat. Ő állt az oshawai magyar katolikusok egyháza élére és amint a jelekből látjuk, ez nagy sikerrel: megalakult az Oshawai Első Magyar Római Katolikus hitközség. A gyűlésen ugyszólván résztvett az ősz eses oshawai katolikusok. A gyűlés tárgyaként: Lovál Miklós és többek indítványára a gyűlés egyhangulag megszavazta és elfogadta, hogy havidíj fejében minden család hitközségi tag 30 centet és magányos tag 15 centet fizet havonta. Továbbá, a hitközségnek lehet tagja az is, aki képtelen fi-

Ottawában tartják a birodalmi konferenciát?

Az angol világbirodalom társországainak gazdasági irányu megbeszéléseit mindeddig Londonban tartották és csak a legutóbbi "Imperial Conference" alkalmával vetődött fel az a javaslat, hogy más társországok fővárosaiban is tarthassák a tárgyalásokat. Az angol nemzeti munkáskormány óriási többséggel győzelme az eddiginél sokkal tevékenyebb teheti az angol parlamentet és így most érkezik el a legjobb idő arra, hogy a társországok egymásközötti ügyeiket megbeszéljék.

Bennett kanadai miniszterelnök nem is muasztotta el a kedvező alkalmat és máris megtette a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a legközelebbi birodalmi konferenciát Kanadában, még pedig Ottawában tartassák. Anélkül, hogy idegenforgalmi szempontból is sokat jelentene Kanada számára, ha a konferenciát itt tartanák, mindenesetre sikerülne egyuttal az ország terményeit és helyzetét jobban megismertetni a társországok államfőivel és üzleti köreivel, minek következtében a külkereskedelmi forgalom volna élnélkülhető.

Magyar templomszentelés Hnausán

Nagy öröme lesz jövő vasárnap a Manitoba Hnausa magyar telep katolikus híveinek, amikor Itt. Rev. Sina nőt winnipeg érsek felszenteli az új templomukat, melyet nagy anyagi áldozatok és serény munkájuk árán 1. gazdán megépítő gyorassággal feleltettek. Az a vidéken soha nem látott egyházi ünnepekre nagyon készülnek, s amint a jelekből előre látható, nemcsak a helybeli hívek vesznek részt abban, hanem mesze vidékekről is jönnek vendégek, hogy katolikus honfitársaik örömeiben osztozzanak. Szívesen is látnak mindenkit.

REPULÓGÉPEN SZALLITJAK A SÓRT AT A HATÁRON

Oktober 29.-én St. Catharines ontariói gyárváros határában egy farmra repülőgépre ereszkedett le, melyet nagy sietve megraktak finom kanadai sörrel. A tartományi rendőrség is tudomást szerezhetett a dologról, miután hamarosan egy egész szakasz száguldott autómobilon a helyszínre. Mire azonban a fináncok odaértek, a repülőgépre felemelkedett a levegőbe drága terhével. Kisvártatva egy sörrel megrakott teherautó érkezett a helyre, melynek vezetője bevallotta, hogy Niagara Fallsról szállított a sört St. Catharinesbe, nehogy a határ közelében feltűnjön a csempészés.

VEZETES SZERENCSETLENSÉGEK ORSZAGSZERTE

A Quebec tartománybeli L'Assomption és Mariville községek közötti országuton egy teherautó nekiment egy személyszállító gépkocsinak. A bennülők közül ketten azonnal kiszervekedtek, hárman pedig súlyos állapotban kerültek kórházba.

Burnaby british-columbiai városában két fiatalember vadászatra ment és úgy látszik nem lehettek elég óvatosak fegyverükkel, mert az elsült és mindkettőjüket halálra sebezte. Az egyik fiút édesanyja vérenek átömlesztésével igyekezett megmenteni az orvosi tudomány, azonban minden kísérlet hiábavalónak bizonyult.

QUEBECI DIÁKÉ A SZÓNOKLÁS PALMÁJA

Az Egyesült Államok székvárosában egy St. Joseph de So-rel-beli Quebec tartománybeli faluskából származó fiú megelőzte Laval francia miniszterelnököt a dícsőségben. A Laval érkezése előtti napokon tartották ugyanis az ifjúsági szónoklatti versenyeket, melyeken hat nemzet képviseltette magát. Az első díjat ugyan egy holland egyetemi hallgató nyerte, másodiknak azonban Amerikát, Angliát, Ir-Francia- és Németországot megelőzve Gerard Cournoyer kanadai diák érdemelt ki, beszéde tárgyát ez a feladatot választván: "Miért tudták a mai napig megtartani nemzeti jellemvességüket a kanadai franciák?"

WELLAND, Ont.

A wellandi magyar Kath. H. Közelében működő "Hungaria" fotoballcsoport okt. 24.-én este nagy számú táncmulatságot rendezett az önképzőkör helyiségében. A rendezés nagy sikerrel értendő odanézve, hogy a résztvevők nemcsak a táncot, hanem a szociális életet is megismertették, melyet a Szociális Testvérek zenekara is nagyban hozzájárult.

JELENTKEZENEK A WINNIPEGI MUNKANÉLKÜLIEK

Miután a winnipeg városi tanácsnak tudomására jutott, hogy a munkanélküliek egy része még nem jelentkezett, november 7-ikéig mindenképpen napon reggel 8-tól délután 5-ig elfogadják az utólagos jelentkezéseket a következő tűzoltókatanyakban: 150 Smith St., 349 Burrows Ave. 325 Talbot Ave. 825 Sargent Ave. 1055 Dorchester Ave. és 524 Osborne St. Tekintettel arra, hogy a SALTER-utcai vasúti áthidalás, valamint a Hudson Bay áruház mögötti nagygyűlési csarnok építkezését hamarosan megkezdik továbbá a Riding Mountain National Parkban ezen embernek juttatnak munkát: igen üdvözlendő, ha minél több honfitársunk kaphatna ezúton alkalmazást.

LEÉGETT A TRÓNÖRKÖS TANYAJA

Edward walesi herceg, az angol trón váramányosának a High River, Alberta mellett elterülő Pekisko tanyáján kigyulladt az egyik istálló. Kereken 12 órahosszat oltották a tüzet, míg a szomszédos épületeket meg tudták menteni a biztos pusztulástól. Az istállóban bennégett több tehen és hét dijenyter bika, úgyhogy az "Edward Prince Ranch" az idén ennek folytán nem is szerepelhet az állatképzőhelyen.

WINDSOR TISZTVESELŐI A MUNKANÉLKÜLIEKÉRT

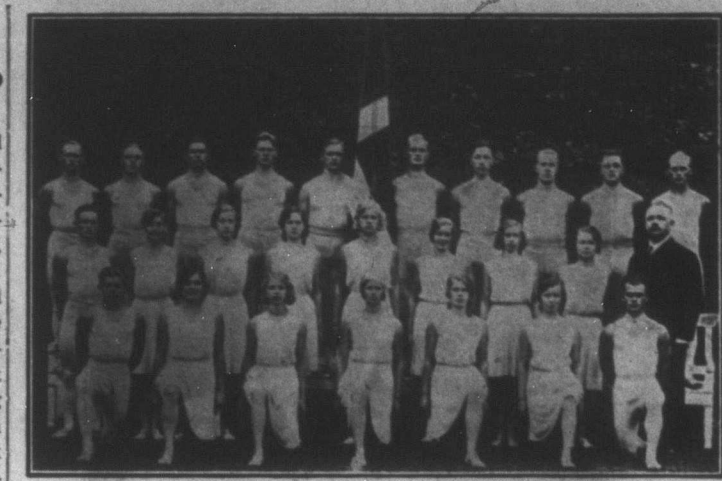
Mindenegyes windsori tisztviselőnek ki kell vennie a maga részét a nehéz időkből. Az alacsonyabb fizetésűeknek egy százalékot, a magasabb javadalmazást élvezőknek tíz százalékot vonnak le a havi vagy heti bérből és ezt az összeget az arszorulókat ellátására fordítják. Előreláthatólag 90 ezer dollárt fognak így módon összegyűjteni.

ELOLTOTTAK AZ ALBERTAI PRÉRITÜZET

Napokon át éjjel-nappal dolgoztak a délalbertai Alrdrie gazdák, hogy a 2,000 holdon pusztító prérítüz terjedését valamely módon megakadályozzák. Végül is ellen-tüzek gyújtásával sikerült a veszélyeztetett területet égett sávval körülvenni és így módon megfékeztek a veszedelmet. A tűz keletkezése után annyira fenyegetőnek látszott a vörös kakas elharapódzása, hogy 50 mérföldnyi körzetből rekrutálták az önkéntes tűzoltókat.

PUSZTIT A VÖRÖS KAKAS

Port Carling ontariói kikötő üzleti negyedét ugyszólván teljesen elhamvasztotta tüzvész október 28.-án. Nem kevesebb, mint hét nagyáruház és bank lett a lángok martalékává. A kárt még fel sem becsülték, viszont annyit már megállapítottak, hogy egyedül a hajógyár 30 ezer dollár értékű veszteséget szenvedett.

A befejező gazdálkodásról és magas kulturájáról ismert kis Dánia 25 válogatott tórászt mutatjuk be fenti képeinken. A 12 lányból és 13 fiúból álló csapat Neils Bukh vezetésével olyan sikereket aratott Európában, hogy az angol hadsereg teljesen lemondta rendszerüket. A nemzetüknek sok dícsőséget arató dán tornászok közül kettőt után most járták be Nyugat-kanada nagyobb városaiba, november 4.-én mutatkoznak be a winnipeg Amphitheatre-ben, 14.-én az ontariói Guelph-en, 17.-én Torontóban, 18.-án Ottawában és 20.-án Montrealban. (A "National Council of Education" szíveségből.)

Guelph magyarsága is meghajolt Arad előtt

Kanada magyarsága többhelyütt megtartotta az aradi vértanúk emlékének megünneplését. Hiába volt sikertelen a 48-49-es szabadságharc: a magyar nép mégis lerázta az orosz és az osztrák jármot és azóta is mindenegyes esztendőben méltó keretek között emlékezik vissza a történelem nagy hőseire. A guelphi magyarság ezen ünnepeire leutazott Rev. Kovács István, aki istentiszteletet tartott, majd pedig a helybeli magyar költők, szónokok és szavalóművészek csillogtatták tehetségüket.

Elsőnek Dobay István lépett fel az emelvényre saját költeményét adván elő megrázó erővel. A székelyudvarhelyi származású Dobay honfitársunk az Erdélyből Kanadába szakadt veleink fájalmat panaszolta felversében, a megjelentek tapsát érdemelve ki. A második szavalót Guthy József adta elő "Édesanyám, ha felnövök..." címen. Utána Varga Elek honfitársunk tartott tartalmas történelmi felolvasást, ezzel is hódolva az aradi tizenhárom vértanú emlékének.

Kriszán Mária az "Ahol magyarok élnek" című költemény művészi elmondásával aratott nagy sikert, majd pedig Szelemán Ilonka adta elő a "Szülőföldem" című verset, megérdemelt nagy hatást keltvén. Varga József értékes felolvasása következtében ezután, majd ismét Dobay István lépett a dobogóra s elszavalta, hogy "Az aradi sáncon letépett virágok búsan bönlongatnak..." A műsor utolsó számaként a himnusz énekelte el a guelphi magyar közönség, mellyel a bensőséges ünnepeket végezték.

Hajnal D. és Tóth Lajos rendezők.

VALÓTAN MEGHÁJOLT ARAD ELŐTT

valótan meghajolt az aradi vértanúk emlékének megünneplését. Hiába volt sikertelen a 48-49-es szabadságharc: a magyar nép mégis lerázta az orosz és az osztrák jármot és azóta is mindenegyes esztendőben méltó keretek között emlékezik vissza a történelem nagy hőseire. A guelphi magyarság ezen ünnepeire leutazott Rev. Kovács István, aki istentiszteletet tartott, majd pedig a helybeli magyar költők, szónokok és szavalóművészek csillogtatták tehetségüket.

Elsőnek Dobay István lépett fel az emelvényre saját költeményét adván elő megrázó erővel. A székelyudvarhelyi származású Dobay honfitársunk az Erdélyből Kanadába szakadt veleink fájalmat panaszolta felversében, a megjelentek tapsát érdemelve ki. A második szavalót Guthy József adta elő "Édesanyám, ha felnövök..." címen. Utána Varga Elek honfitársunk tartott tartalmas történelmi felolvasást, ezzel is hódolva az aradi tizenhárom vértanú emlékének.

Kriszán Mária az "Ahol magyarok élnek" című költemény művészi elmondásával aratott nagy sikert, majd pedig Szelemán Ilonka adta elő a "Szülőföldem" című verset, megérdemelt nagy hatást keltvén. Varga József értékes felolvasása következtében ezután, majd ismét Dobay István lépett a dobogóra s elszavalta, hogy "Az aradi sáncon letépett virágok búsan bönlongatnak..." A műsor utolsó számaként a himnusz énekelte el a guelphi magyar közönség, mellyel a bensőséges ünnepeket végezték.

Hajnal D. és Tóth Lajos rendezők.

Ujabb halálos ítélet Wellandon

A Szabó Lajos wellandi munkatársunk szíveségből beküldött helyi lapok tanúsága szerint a magyarlakta Wellandon ismét halálos ítéletet hirdettek ki a bíróság, ezúttal szerencsére nem magyar, hanem egy Kozub nevű ukrán fűszeres ügyében. Kozub szeptember 26.-án kegyetlen hidegverrel meggyilkolta Holowchuk Pétert és annak feleségét az ontariói Beaverboard községben. Miután az esküdtszék egyhangulag bűnösnek nyilvánította Kozubot, a bíróság december 30-ára hirdette ki halálos ítéletet.

CYPRUSBAN IS KITÖRT A SÓ-BOJKOTT

Gandhi példáján elindulva Cyprus szigetén az angolok ellen fellázadt lakossága szintén sötérmeléssel foglalkozik és a tavakból szállítás útján állítják elő a sót, annak ellenére, hogy a sziget törvényei ezt tiltják. Cyprusban ugyanis, a kárcsak Indiában sok-monopólium van, azaz só csak a kormányzat szabad forgalomba hozhat. Most hogy a ciprusiak tehetetlenek a kirendelt angol kárhatalommal szemben, a só házi előállításával akarnak borsot törni az angoloknak, akik 1878-ban vásárolták meg a szigetet a törököktől.

A TEMPLOMA CSAPOTT A VILLÁM

Könnyen végzetessé válható katasztrófát okozott a villám, amikor múlt vasárnap délbén becsapott a United Church port-colbornei templomába. A lig negyedórával azelőtt távoztak a hívek az istentiszteletről és így kicsibe mult, hogy emberéletben nem esett kár. Szerencsére a templom épülete nem fogott tüzet, de még így is mintegy négyezer dollárt fogtak felemészteni a szükséges javítások.

KÁVÉVAL FÜTENEK BRAZILIÁBAN

Az egész világot fojtogató gazdasági válságra jellemző az a legújabb hír, mely szerint a braziliai vasutak mozdonyait alacsony minőségű kávéval fogják fűteni. Brazília ugyanugy járt kávétermelésével, mint Kanada a búzával és miután semmiképpen sem tudják a különben értékes árut piacra dobni, alkalmas-kötőanyaggal kockákba sajtoltva, tüzelőanyagként kénytelenek felhasználni.

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG és HALIFAX között

Rendes hajóiratok a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a botrány sokkal gyorsabban történik.

LESZÁLLITOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK \$16850 NEW YORKTOL BUDAPESTIG ÉS VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON

Forduljon felvilágosítáért a helyi ügynökséghez vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

ÉRTEKES PORCELLANTÁRGYAT KAP MINDEN "RED SPOT" JE LZESU ROBIN HOOD CSOMAGGAL

Robin Hood Rapid Oats

Háziorvosunk Levelésládája

Lapunknak elkerült Dr. Biró Károly közreműködését megnyerni abból a célból, hogy mindazon honfitársaink is kikérhessék tanácsát, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban...

Dr. Biró Károly

Ezton is felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes néveléssel és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki tetszése szerinti jellegű adhat még szívesen, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

Reumás, Alta. A reuma szó, nem más jelentősége az orvostudományban és más a mindennapi életben. A reuma tulajdonképpen nem egy betegség, hanem a gyűjtőnév volt a csontok, ízületek, inak és izmok különböző megbetegedéseinek melyeknek fő tünete a fájdalom és a korlátolt mozgási képesség.

A mindennapi életben ezzel szemben még ma is a régi értelme van a reuma szónak. Mindannyos eset - hogy a ludtalg okozta láb és hátfájást vagy az idült vesegyulladás által okozott deréktáji fájdalmakat "reumának" hívják. Gyakori tévedés a negyvenes években fellépő ízületi elfajulásat reumának hívni. Ez az a baj, ami a legtöbb szenvedést okozza és ennek az oka az ízületekben lévő porcoknak a kopása.

Beismerte tettet a Bia-torbágyi merénylő

Folytatás az előző oldalról. zás során megdöbbentő adatok kal bizonyították a bécsi kereskedő bűnösségét. Matuska kétségbeesetten védekezett a gyanúsítások ellen, eleinte hazugságokkal próbálta magát kimenteni, majd pedig örülést szmulált. Végül is teljesen megtört és beismerte, hogy része van a torbágyi és a jüterbogi merényletben.

A GYANUS "SEBESULT" A TETTES

Matuska már a vasúti katasztrófa helyszínén felkeltette a gyanút maga ellen. Mindenkinek azt mondta, hogy a vonatnak abban a harmadik osztályú kocsijában utazott, amely közvetlenül a mozdony után volt kapcsolva. Matuska a szerencsétlenség színhelyén jelentkezett a mentőknel és kérte az orvosokat, hogy az arcán lévő sérüléseket kötszék be. A csendőri igazoltatás során jegyzőkönyvbe mondta "szerencsés"

megmenekülésének történetét, hogy a robbanás pillanatában az ablakon keresztül kiesett és lezuhant a mélységbe. Feltűnő volt, hogy az eseményeknek semmi különösebb hatása nem volt rá, úgy beszélt rendkívül élményeiről, mintha csak hétköznapi dologról adna számot. Az orvos észrevétele is igen döntő jelentőségű volt, megállapították ugyanis, hogy Matuska, aki állítólag 27 méteres mélységbe zuhant alá gyanúsán könnyű "sebeket" szerzett és mint kiderült, a sérülések körülmöireddő karcolások voltak.

Ezek után fokozottabb mértékben foglalkoztak Matuska személyével. Ismeretes, hogy a budapesti rendőrség a merénylet után felhívta a közönség figyelmét arra, hogy az ekrazitban lévő pikrinsav erősen sárgás nyomokat hagy maga után annak a kezén, aki hozzáér. A hatóságok megállapították, hogy Matuska kezén megvan-e az a sárga színezésű fol-

tok és kiderítették azt is, hogy a bécsi kereskedő nemrégiben tíz kilogram ekrazitot vásárolt.

TIZ KILO EKRAZITVAL KÖVETÉK EL ROBBANTÁST

Matuska tagadta bűnösségét de beismerte, hogy tíz kilo ekrazitot, száz darab gyutacsot és száz darab gyújtószinórt vásárolt azzal a szándékkal, hogy gyárának egy régi kéményét robbantsa fel. A kéményt azonban nem robbantotta fel és az ekrazitot nem tud számot adni. Vallomásaiban először azt állította, hogy az ekrazitot a gyára mellett elfolyó ipari csatornába dobta. A rendőrség a bejelentés után hat kilométer hosszúságban elvezette a csatorna vizét, de az ekrazitnak nyomát sem találta. Matuska erre megváltoztatta vallomását tévedett és nem a csatornába, hanem egy salakgyűjtő telepen dobta el a robbanóanyagot. A rendőrség, a mintegy 15,000 métermáshány salakot szétgherdarta, de az ekrazitot itt sem fedezte fel.

Jelentős fordulatot adott a nyomozásnak az a tárgyi bizonyíték amely megerősítette a rendőrség gyanúját Matuskával szemben. Emlékeztetés, hogy a merénylet utáni napokban a viadukt alatt egy bokor tövében két gyertyaalaku ekrazitdarabot találtak. Ezt a két ekrazitgyertyát felszállították Bécsbe s itt megállapították, hogy a robbanóanyag a wöllersdorfi gyárból származik, ugyan onnan, ahonnan Matuska a tíz kilo ekrazitot vásárolta.

A VEGYI VIZSGÁLAT NEM TÜR TAGADÁST

Budapesten is nagy munkát végeztek a politikai osztály dektívvel. Kinyomozták, hogy Matuska a katasztrófa napján a Keleti pályaudvar ruhataráiban csomagot helyezett el. A kis bőröndben egy pár cipő, egy hálóing és több apróság volt. A cipőn ekrazittól származó sárga foltokat fedeztek fel. Ugyancsak a ruhatarában volt Matuskának egy esőköpenye is, ami azért fontos a rendőrség szempontjából, mert a jüterbogi merénylet tettese is ilyen kabátot viselt.

A titokzatos emberli szörny torbágyi merényletet megelőzően szeptember 6.-án érkezett Budapestre és állítólag két idegen segítségével követte el szeptember 12.-én hajnalban a rémtettet. A kereskedő a bécsi kihallgatása során azt vallotta, hogy egy hentesáru gyár létesítése ügyében járt és tárgyal Budapestben. Neveket is mondott, akikkel állítólag megbeszéléseket folytatott, de az illetők nem emlékeztek arra, hogy Matuskával találkoztak volna.

Matuska időpont-alibi bizonyításai teljesen megbuktak. Hetekről nem tud számot adni, hogy hol járt és mit csinált. Eleinte próbált alibi bizonyítani, de egyik kísérlete sem állta meg a helyét. Ettől kezdve Matuska azt hangoztatja állandóan, hogy bizonyos időközökben utazási vagy vesz rajta erőt, vonatra ül és ilyenkor nem tudja, hogy mi történik vele.

EKRAZITOS NADRAC ÉS A TORBÁGYIHOZ HASONLÓ VILLANYZSINÓR

A nyomozás során Matuska lakásából a bécsi rendőrségre vitték ruháit. Közöttük találtak egy tőrna drágót, amelyet Matuska szeptember 13.-án viselt, amikor állítólag a biatorbágyi viaduktnál lezuhant vonaton utazott. Matuska bevallotta, hogy akkor ez a nadrág volt rajta. Eszrevették, hogy a nadrágzseb bélése az ekrazit jellegzetes sárga foltjai mutatkoznak. Amikor azután elébe tárták, hogy a foltok feltevésé szerint ekrazit nyomai, megváltoztatta előbbi vallomását és azt mondta, hogy az ekrazitot, amelyet a kémény ledöntésére szánt

a kezében tartotta úgy hogy keze ez alkalommal lett sárga. Ilyen módon aztán a nadrágzsebek bélése is sárgára festődött. Később azonban emellett a vállomása mellett sem tartott ki a közölte, hogy egyszer az egyik ekrazitpatront kísérletképen egy vascsőbe dugta s ez alkalommal az egyik patront nadrágzsebében hordta, úgy hogy innen is származhatott a festődés.

Vasárnap reggel Böhm bécsi rendőrfőbiztos, a budapesti főkapitányság részéről kiküldött rendőrtanácsos és több rendőrtisztviselő Tattendorfba utazott. A raktár átvizsgálásakor rábukkantak valamire, aminek nagy fontossága lehet. Találtak ugyanis egy darab huzott drótot, amely villamoslámpáról való. Ezt a drótdarabot Bécsbe vitték, ahová elhozták Budapestről a torbágyi pokolgép drótvégeit is. A két drót összehasonlítása alapján valóságos azonosság állapították meg, bár színik különböző, mert a torbágyi pokolgép drótját az ekrazit sárgára festette, míg a Tattendorfban talált drótnak még meg van az eredeti fehér színe.

BEISMERI RÉMTETTÉT A SZÖRNYETEG

A bécsi vizsgálóbíró előtt Matuska teljesen megtörtén beismerő vallomást tette el elmondotta, hogy a torbágyi merénylőről tudomása volt és annak előkészítésében jelentős szerepet játszott.

Elmondotta, hogy a hiányzó ekrazitot és gyújtótöltényeket egy ismeretlen embernek adta át, akiről semmi más nem tud. Csak azt, hogy az illető egy tehervonat ellen akart merényletet követni. Az embert közlebről nem ismeri csak egyszer találkozott vele. Előadta még, hogy a jüterbogi merénylet alkalmával Berlinben tartózkodott. A biatorbágyi merénylet alkalmával a vonaton ült ugyan de nem az első harmadosztályú kocsiban, mint ahogyan először állította, hanem az utolsó elsőosztályú hálókocsiban.

Kijelentette, hogy az ő lelkiismeretét terhelte egy jüterbogi augusztus 8-iki merénylet a bázeli-berlini D-vonat ellen, mint a szörnyű biatorbágyi merénylet. Ezután szenzáció részletekről számolt be, amelyekkel azonban a nyomozás érdekében egyelőre még titokban tartanak.

A TITOKZATOS HARMADIK SZEREPE

Vallomásaiban amely egyelőre még meglehetősen fantasztikus hangzik, állandóan egy titokzatos férfi szerepléről van szó. Matuska folyton azt hangoztatta, hogy közvetlenül nem volt része egyik merénylet végrehajtásában sem, hanem mind két robbanást egy titokzatos férfi hajtotta végre. Hármannak, akiknek lelkiismeretét a szörnyű bűncselekmények terhelik. Ő és egy másik férfi csak mechanikus eszközei voltak a titokzatos harmadiknak. Ez a harmadik volt a merényletek értelmi szerzője és egyuttal közvetlen végrehajtója is. Matuska azt mondja, hogy semmi közelebb nem tud erről a harmadikról. Nem tudja, mi a neve, honnan jött és hová ment s nem tudja, mi volt a szándéka az illetőnek a merényletekkel.

HONNAN KAPTA A PÉNZT A MERENYLŐ?

Aki ismerték, azt vallották a rendőrségen, hogy Matuska tárgya állandóan tömve volt nagyob címletű bankjegyekkel. Senki sem tudta, miből élt, ismerősei azt hitték róla, hogy jósléskiről üzletkötésével jövedelmeznek ennél pénzt neki. Üze

gőbe, mégis átadott a titokzatos harmadiknak nagyobb mennyiségű ekrazitot, robbanó töltényt és gyújtószinórt.

BERGMAN NIKOLAJ A ROBBANTÁSOK ÉRTELMI SZERZŐJE?

Matuska további vallomása szerint a robbanóanyagot Budapestben a titokzatos sejt második tagja szerezte fel, akiről semmi közelebbit nem tud, csak annyit, hogy mechanikus volt. Ez a mechanikus vitte ki Torbágyra a pokolgépet, ahol azután az ismeretlen harmadik végezte a robbantást.

Matuska Szilveszter a titokzatos harmadik személyről tett vallomása során elárulta a tettestárs nevét. Egy Bergmann Nikolaj nevű volt magyarországi orosz foglyoról beszélt, akiről az állítja, hogy Budapestre is elkísérte őt és a viaduktnál is ott volt a katasztrófa pillanatában. A zürichvarban elvesztette szemé elől és nem tudja, hogy hová tűnt el. Személyleírás is adott a titokzatos harmadik személyről. Ezek szerint az illető kistermetű, alacsony, pupos és szurós szemű. Szerinte ez a társ volt a rossz szelleme s ez kényszerítette arra, hogy a gyújtószinórt, a vascsöveket és az ekrazitot megvásárolja.

MATUSKA IRTA A BOMBA MELLETT TALÁLT LEVELET

Immár kétségtelen, hogy Matuska Szilveszter követte el a jüterbogi és torbágyi vasuti merényleteket. A nyomozásnak most már csak abban az irányban kell folytatódnia, hogy kik voltak Matuska bűntársai és felbujtói. Akik még mindig keresik annak okát, hogy miért is követte el Matuska a merényletet, feledni látszanak azt az iratot, amelyet Matuska a torbágyi sinekben hagyott és melyről kiderült, hogy ő írta, még pedig egy Tatabányán vásárolt levelepapíron. Kétségtelen tehát hogy a jüterbogi és torbágyi merényletek mögött semmi féle rejtélyes háttér nincs, hanem ez az összefüggő akció. Ahogy Jüterbognál "Revolution Sieg! ... Sieg!" felírást hagyott hátra Matuska, úgy Torbágynál is a proletárpropaganda nevében küldött halálba ártatlan áldozatait.

Matuskának a titokzatos bűnszövetkezethez való kapcsolatát kutatja most a rendőrség s abból akarnak világosságot deríteni, hogy megállapítsák, milyen pénzforrásai voltak a bécsi kereskedőnek. Ez a kérdés a problémák egyik sarkalatos pontja, mert a merényletek s az utazgatások rengeteg pénz be kerülhettek.

EGÉSZ HAJÓRAKOMÁNY ÁRUT KÜLDÖTT AUSZTRÁLIA

A konzervatív kormányának a távoli Ausztráliával kötött kereskedelmi szerződése alapján ismét élénkült a forgalom a két angol dominion között. Mult hét végén Montrealon keresztül Torontóba érkezett a "City of Toronto" nevű tehergőzös, mely mazsolaszőlőt, bort, különböző gyümölcsöket és kikészített nyulbőröket hozott magával. A "City of Toronto" kanadai áruval megrakodva fog visszatérni Ausztráliába.

Ugyancsak a CNR "Canadian Constructor" nevű tehergőzőse is utnak indult október 31-én Montrealból Ausztrália felé, nagyrészt újságpapírral, szardíniával, deszkával vadászöltényekkel, gyógyszerárakkal és végig.

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

Amint jött, úgy ment,	Lightly come lightly gone.	Lájtli kam, lájtli gan.
Ajándék lónak nem vezik a fógát.	Never look a gift horse in the mouth.	Nevör luk a gift harsz in di maut.
Amilyen a jónapot — olyan a fogadjisten.	Such a welcome such a farewell	Szacs e velkam, szacs e ferrvell.
Nincsen róza tövis nélkül.	No rose without a thorn	Nó róz vitaut e thörn
Nem oly fekete az ördög, mint-ahogy festik.	The devil is not as black as he is painted.	Di devl' iz nát esz blek esz hi iz pönted.
Nincsen szabály, kivétel nélkül.	There is no rule without an exception.	Der iz nó rul vitaut ekzszept'n.
Fogát, fogért.	Tit for tat.	Tit for tat.
Lasus vis partot mos.	Still waters run deep.	Sztill vadörz ran dip.
Minden dolognak két oldala van.	All things have a wrong side.	Al tingsz hev a rang szájd.
Halál ellen nincs orvosság.	There is no medicine aganst death.	De iz nó mediszin egensat deth.
Az ember nem azért él, hogy egyék, hanem azért eszik, hogy éljen.	Eat to leave, but do not live to eat.	It tu liv, but di nüt liv tu it.

4 nagy karácsonyi társasutazás az Oházába

TISZTISVELEINK SZEMÉLYES VEZETÉSÉVEL
1931 nov. 28-án
CUNARD LINE
"ASCANIA" hajóján
Winnipeg — Budapest \$148.24
Oda-vissza \$241.50
Winnipeg — Prága \$142.39
Oda-vissza \$239.00

November 28-án
WHITE STAR LINE
"DORIC" hajóján
Winnipeg — Budapest \$148.24
Oda-vissza \$241.50
Winnipeg — Prága \$142.39
Oda-vissza \$239.00

December 10-én
HAMBURG-AMERICA LINE
"DEUTSCHLAND" hajóján
Winnipeg — Budapest \$160.89
Oda-vissza \$252.70
Winnipeg — Prága \$156.44
Oda-vissza \$243.20

December 11-én
FRENCH-LINE
"ROCHAMBEAU" hajóján
Winnipeg — Budapest \$159.44
Oda-vissza \$252.70
Winnipeg — Prága \$153.98
Oda-vissza \$250.20

JELENTKEZZÉK MÁR MOST!
"PANNONIA"
261 Main St., WINNIPEG MAN.

KEDVES VISZONTLATAS
— Isten hozta, kedves anyósom ... Meddig marad minálunk?
— Amig csak akarod, kedves vöm ...
— Ejnye, ejnye, hát miért jött hozzánk ilyen rövid időre.

"HAZÁDNAK
RENDELJETTEN
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

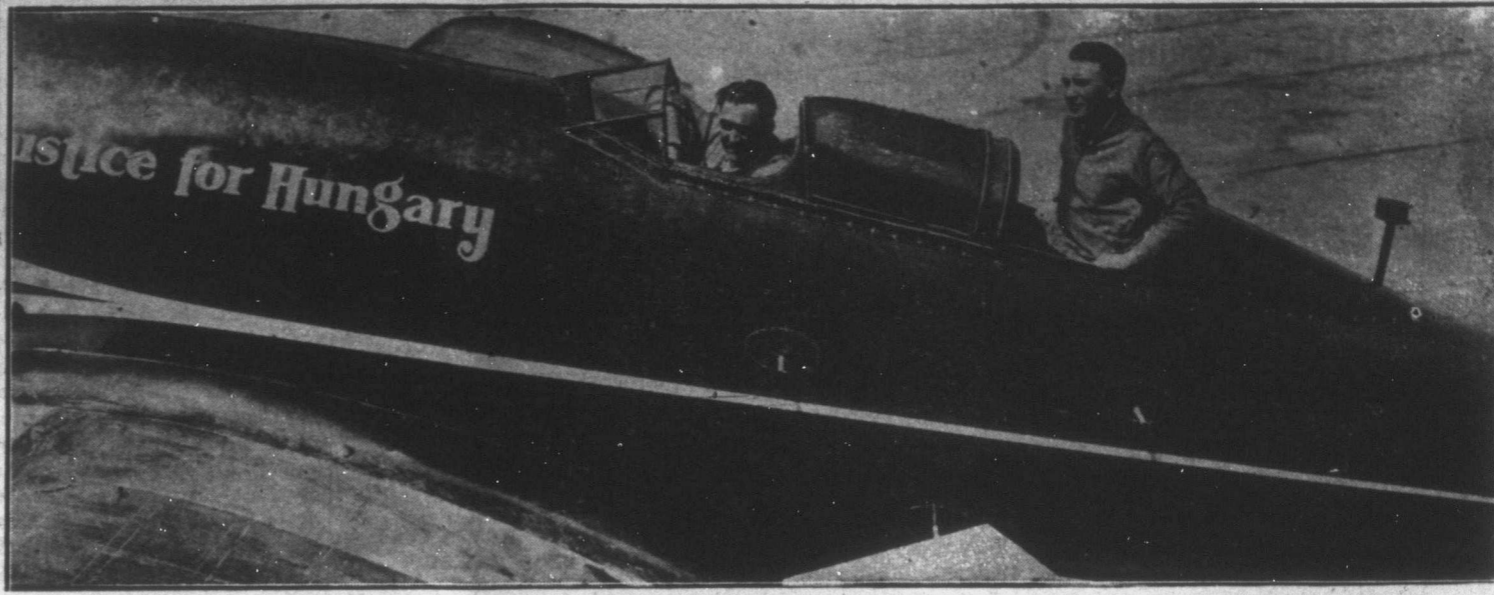
"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁG!"

VÉGE A FÉNYÜZÉSNEK — ADÓZZANAK A GAZDAGOK!

A pesti ucca képe egészen megváltozott. A magánautók ma már nem száguldoznak olyan nagy számban, mint eddig, a magyar főváros területén legfeljebb bérautókat lehet látni. A hivatalos statisztika szerint 30.400 autót közltek 16.900 állt le, az autók száma tehát 13.500-ra csökkent. Október végén már csak 6500 autót futott Magyarországon, azóta még inkább csökkent az autóforgalom. Bár mindez megtakarítást jelent, a szomorú oldala a dolognak, hogy rengeteg sofőr vesztette el az állását.

Mindenki meg van arról győződve, hogy a gazdasági válságnak ez a kísérő jelensége úgy el fog tűnni, mint amilyen hirtelen ránk szakadt. Nem sajnáljuk azokat, akik a nagy nyomor közepette valami kis kényelemről kénytelenek lemondani, de tisztában kell lennünk azzal is, hogy az ilyen leépítés csak fokozza az általános nyomort. A sofförök most télvízidején kerültek ki az utcára, igazán nem tudják, hogy mit hoz számukra a jövő.

PAIZS ÖDÖN

A "Justice for Hungary" nevű Lockheed-Sirius repülőgépet — mint értéktárgyat — az Óhaza társadalma átvette. Szalay Emil flinti husiparostól, aki nagyszerű önfeladással egész életének keresetét tette kockára az óceánrepülés sikere érdekében. Képlünkön Endresz és Magyar pilótákat mutatjuk be, mielőtt nekivágnak az Atlanti Óceánnak. (A "Toledó" szíveségéből.)

Pillanatsfelvételek Ruzsinszkóból

Hiába mulnak az évek, hiába rajzolták fel olyan régóta Csonkamagyarország határait, mégis minden magyarembert szorongatva érzékelik az új határokat, amelyen túl most már új ország, új birodalom kezdődik holott annak minden részéhez, minden magyar ember haláláig ragaszkodni fog. A megszállott terület utazni mindig izgalmat jelent, az ember népszavazást kutatja, mi maradt meg a régi világból és mi változott meg?

Hiába próbálunk felsőmagyarországi egyik kis városkájába, amely most Ruzsinszkóhoz tartozik. Még a békeszerződés is előírja, hogy itt népszavazást kell tartani, a csehek azonban uralkodni akartak az egész vidéket és mindmáig népszavazásra nem került a sor.

Egy magyar politikus meghívására utaztunk Felsőmagyarországi egyik kis városkájába, amely most Ruzsinszkóhoz tartozik. Még a békeszerződés is előírja, hogy itt népszavazást kell tartani, a csehek azonban uralkodni akartak az egész vidéket és mindmáig népszavazásra nem került a sor.

Egy magyar politikus meghívására utaztunk Felsőmagyarországi egyik kis városkájába, amely most Ruzsinszkóhoz tartozik. Még a békeszerződés is előírja, hogy itt népszavazást kell tartani, a csehek azonban uralkodni akartak az egész vidéket és mindmáig népszavazásra nem került a sor.

elbeszélget egymással. A másik új állami politikus, még elővigyázatosabb volt. Csak a templomban jelent meg, s a vasárnapi misét használta fel arra, hogy kezeszoritthasson azzal az emberrel, akit becsül és tisztel.

Sokat sétáltam az utcákon és figyeltem az emberek beszédét. Az öregek majdnem mind magyarul beszélnek, a fiataloknak nagyrésze szintén. Az új bevándorlók, az uralkodót messziről meg lehet ismerni. Hangosak, patog a hangjuk mintha mindig parancsolnának. A gyerekek idegen nyelven felelnek neki, de a gyermek ösztönét nem lehet félrevezetni. Sohasem történt meg, hogy másképpen, mint magyarul szólított volna. Az iskola már idegen, de a gyerekek mégis csak azt a nyelvet beszélik, amely anyjának, apjának kedves.

A gazdasági válság éppen úgy pusztít, mint Csonkamagyarországon. A gazdaember itt sem tud megélni. Egyetlen földművelő üzletág a dohánytermelés. Csehszlovákia dohánytermelése négyszázszorosra ugrott fel és még ma is a belső fogyasztásnak csak 40%-át tudja ellátni. A magyarok rávetették magukat a dohánytermelésre, dohánytermelő szövetezettek alakították, sikerült nagyon jó szerződéseket kötni az állammal. Gabonával foglalkozni itt szintén nem nagyon érdemes, itt se bírják a tengerentúli buza konkurenciáját.

A magyarok már hozzászoktak ahhoz, hogy a hatóságoktól semmiféle előzékenységekben nem részesülhetnek. Nagy baj van, mert a bürokrácia sehol sem terjeszkedik annyira, mint éppen itt, Rumániában nagy a korrupció. Csehszlovákiában pedig nem lehet elviselni a bürokrácia hatalmas költségeit. Az adókat elsősorban a magyarok fizetik, hiába szólnak fel az igazságtalanságok ellen, panaszuk süket fülekre találnak.

Igy élnek a megszállott területek magyarjai. Jelenük szomorú és mindig előre néznek. Árvának érzik magukat. Csak a rokonok keresik fel egymást, a régi baráti kapcsolatok meglazultak, mert a kellemetlenség mindenki kerülni akarja attól tartanak, hogy a gyakori összejövetelel azonnal politikai természetű tárgyalásnak fogják minősíteni. Belenyugodnak abba, hogy nehéz megpróbáltatást mért rájuk a sors és ennek megfelelően viselkednek.

Szomorúak "Ruzsinszkó" magyarral, nehezen tudnak mosolyogni, csak a földet szeretik, amely most is olyan fekete, mint azelőtt volt most is bőven adja az áldást, legfeljebb az a baj, hogy a termékek értéke hozzávetőlegesen sem olyan magas mint azelőtt volt.

Minden igényükről lemondanak, egyetlen vigaszuk a rádió.

Ha végigmegy az ember az utcán, a budapesti műsort hallja minden ablakból. Nem is gondolnak arra hogy másutt is van rádióállomás. A rádió kapcsolja össze őket Magyarországgal, Budapesttel. Akkor boldogok, amikor megszólal az ismerős hang: "Halló itt Rádió Budapest..."

—z—n.

Hétről-hétre

A kedvező idő az egész vonalon megjavította a természetmennyeket. A legtöbb megyében közepes a buzahozam a Dunán túl egyes vármegyékben gyenge Zemplén, Borsód és Szatmár vármegyékben pedig rossz. Ugy gondolják, hogy közel 18 millió métermáza lesz a buzatermés. A rozstermelés eredménye sem kielégítő, 5.3 millió métermázára számítanak. Az árpa szépszemű, de könnyű, valamivel több lesz mint 4 millió métermáza. A zabtermés 1.6 millió métermáza több mint egymillió métermázával esett a tavalyihoz viszonyítva buzatermésünk.

Örvendetes javulás a tengerben. Közel 15 millió métermáza tengeri-teremre van kilátás. Némileg javult a burgonya is 14 1/2 millió máza lesz. A cukorrépa szedését már sok helyen megkezdték, a répa fejlődésére az esőzések nagyon jó hatással voltak, 9.7 millió métermáza teremre van kilátás. A takarmányrépa az utóbbi esőzések sokat javult. Az őszi repge jól fejlődik. A kerti vetevények betakarítása közepes eredménnyel megtörtént. A dohánytermés közepes. A szőlőkben a hűvös, esős és ködös idő nagymértű rothadást idézett elő, a szüret legtöbb helyen már megkezdődött, Tokajhegyalján várnak a szedéssel.

A politikai életben még mindig nagy a feszültség, valamennyi párt gazdasági programot dolgoz ki, a kormány mindent megtesz, hogy a gazdasági élet zavarait eltüntesse. Mindinkább többet és többet beszélnek arról, hogy novemberben összehívják a képviselőházat. Károlyi miniszterelnök állítólag még attól sem zárkózik el, hogy az általános választójog alapján elrendelje a választásokat. Az új választást meggyőzően tartanák, mindenütt lajstromos lenne, az egyéni választásokat meg akarják szüntetni.

Előkelő vendége volt Magyarországnak, Elynor Glyn irónő. Hosszabb időt töltött Magyarországon. Legújabb regénye magyar tárgyú lesz. A magyar asszonyok tiszteletére nagyarányú fogadtatást rendeztek. Az irónő egyik oldalán a miniszterelnök neje, Károlyi Gyuláné, a másik oldalán Bethlen Istváné, a kiváló irónő ült.

A rendőrség titokzatos gyilkosság ügyében nyomoz. Németh Józsefné Angyalföld jósnoje volt és az egyik napon hol tan találták lakásában. Eleinte azt hitték, hogy öngyilkosság történt, később azonban kiderült, hogy meggyilkolták. A gyilkos utáni hajszá csak későn indulhatott meg és ez veszélyezteti a sikert.

MILYEN A KOPONYAFURÓ ÉS AZ USZÓ CIPŐ?

Az utóbbi hetekben egyebek között a következő érdekes találmányokra kértek szabadalmat magyar feltalálók: Benedek László dr. egy koponyafuró-műszert talált fel amely pontosan merőleges irányban halad furások közben. Ez műtétnél vagy boncolásnál rendkívül fontos, az elcsúszást elkerüli, mert ilyenkor éppen a furás, mert másként nem állapítható meg a koponya fal vastagsága.

Kvassay István találmánya egy uszó cipő, amelynek talpára szárnyak vannak erősítve. A szárnyak a láb lökésével következtében záródnak és nyílnak és így az uszást megkönnyíti.

CSALÁDI KIRANDULÁS

— Na a gyerekek ma vasárnap van, kimegyünk a parkba. Mit szeretnétek jobban: cukrot enni, vagy felülni a körhintára. Pistike: Én cukrot szeretnék enni a körhintán.

GYŐZÖTT A MAGYAR PÁRT POZSONYBAN S UNGVÁROTT

Prágából jelentik: A cseh közpárt választások részletes eredményeit nagyon lassan teszik közzé, úgyhogy a pártok arányáról még mindig nem alakult ki pontos kép. Nagy feltűnést keltett, hogy a felvidéki közpárt választásokon a magyar pártok sikerrel szerepeltek. Pozsonyban a keresztényszocialista párt a magyar nemzeti párttal együtt 9 mandátumot kapott és a legerősebb párt maradt, bár a legutóbbi választás óta a cseh lakosság száma erősen növekedett. Ungvárott a szövetséges magyar ellenzéki pártok szintén a legerősebb polgári párt maradtak, 9 mandátummal.

REMINGTON

HORDOZHATÓ IRÓGÉP
Kapható tíz különböző méretben. Modern kivánságnak teljesen megfelel.

REMINGTON Typewriter Ltd.
230 Bannatyne Ave. Winnipeg.
Kétszázötvenedik utca és Remington Portable Irógépről és a havi fizetés feltételeiről.
Név
Lakás

BETEG ÖN?

VAGY ÉREZ VALAMI RENDELLENESÉGET SZERVEZETÉBEN? Ha igen — írjon vagy jöjjön el személyesen Keletkanada egyetlen Magyar Gyógyszertárába, ahol magyarul beszélnek és Óhazában kipróbált GYÓGYSZERESZ díjazatlanul ad tanácsot és csinálja meg orvoságát.

I. ROTHBART

gyógyszerész és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
POSTAI RENDELÉSEKET AZONNAL KIKÜLDÜNK

KARÁCSONY

AZ ÓHAZÁBAN
Indulás New Yorkból tapasztalt vezetők felügyelete mellett a következő hajókkal

ST. LOUIS - - - december 9.
DEUTSCHLAND - - - december 10.

Az Óhazában élő rokonok és barátok szeretettel várják a karácsonyi ünnepekre hazalátogató kanadai magyarokat. Az utasok gyors továbbítása Hamburgból Magyarországra.
MERSEKELT ARU KÖRUTAZÁSI (ROUND TRIP) HAJÓJEGYEK.
Forduljon felvilágosításért bármely ügynökünkhöz, vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY - - NEW YORK

PYRAMID házi daráló

NELKÜLÖZHETETLEN MINDEN HÁZBAN
Könnyen szabályozható bármely nagyságú darálásra. Darálhat vele: mákot, kávét, borsot, sócukrot, babot stb. szesz keveréket. Könnyen kezelhető, és tisztítható. — Egy gyermek is kezelheti.
Előállítás a legjobb anyagból.
KÖLTSÉG DOBOZBA CSOMAGOLVA ÁRA \$2.85.
Kapható:
az EATON Co. bármely üzletében, bármely városban.
Wellandon: McMaster Hardware Store-ban East Main St.
Vagy direkt a gyártót: PYRAMID MACHINE Co. WELLAND, ONT.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGEREN
CHERBOURGON AT
6 NAP BREMAN AT
a világ két legnagyobb hajóján:
BREMEN ÉS EUROPA
HÉT NAPON BELÜL MAGYARORSZÁGBA ÉR
Vagy utazzák a népszerű
COLUMBUS
expresszaján. — Ugyancsak rendszeres heti járatok a híres Lloyd kabin-hajókkal
Írjon magyarul a következő címekre:
NORTH GERMAN LLOYD
854 Main Street WINNIPEG, MAN.
209 Avenue Bldg. SASKATOON, SASK.

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 22747.
Szerkesztő: SAOSKAI P. BELA Editor
Nagyobb hirdetések árát kívántra azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Héromnapi hirdetés \$1.25. Kérjük ha Money Order vagy helyesen a kiadóhivatalra.

FIGYELEM MAGYAR TESTVEREK!

Ha jó farmleletet akar élni akkor itt vásároljon farmot British Columbiában. Itt az éghajlat nagyon kellemes itt nincs sem túl hideg sem túl meleg és megterem minden új mint az ó-hazában. Itt még három termést is lehet venni egy évben. — Egy 80 akeros farm 6 szobás ház istálló gyümölcsfák stb. Ára 2000 dollár. Egy 40 akeros farm ház, istálló gyümölcsfák stb. Ára 1500 dollár. Egy 10 akeros farm, az ára 1200 dollár. Egy 5 akeros farm, szép ház és nagy csirke, az ára csak 1000 dollár. Vancouveri csak 3 mérföldre a főtől mellettljön magyarul vagy keresztlen fel sze mátyesen: A. Nylster 455 West Pen der St. Vancouver B.C. 44-6

HAZAUTAZÁS

miatt sürgősen eladó fűszer és hentes-áru üzlet. A berendezés nagyon szép és az üzlet jó forgalmas helyen van. Komoly szándéku vevőnek a legutóbbi árán át engedem: Joseph Petrik 1093 Dromelard Rd. East Windsor, Ont. 45-8

AZONNALI BELEPÉSRE

kereksek ügyes idősebb leányt vagy öreget asszonyt, aki 6 tagból álló családnak és háztartásnak kell munkát, főzet, takarítást stb., feleségek helyett végre tudja, mert feleségek betétes. Fizetés 20 dollár havonta. Érdeklődők azonnal írjanak. Péter Babic, Box 509 Cochrane, Ont. címre.

LEGJOBB DOHÁNY

Ontario területén 20 és 25 cent fontonként, vagyis 5 font \$1.00 és \$1.25. Manitobában 10, Saskatchewanban 20, Albertában 30 centtel több csomagonként. Ha jó dohányt még nem használt rendezje meg. L. Spanics, R.R. 3. Amherstburg, Ont. 45-7

KÜLDJÖN-BE \$1.00-t és mi annak ellenében bérmentve küldünk önnek 3 tucat importált Modiano Club cigarettapapírt. Vagy \$1.00-ért bérmentve küldünk egy font különlegesen finomra vágott cigarettadobányt, a vagy durvára vágott pipardohányt. Vagy \$1-ért bérmentve küldünk két font legjobb minőségű, válogatott nyír levelű dohányt. CALGARY TOBACCO CO 434-8th Ave. East CALGARY, Alta.

TERJESSZE HONFITÁRSAI KÖRÉBEN KANADA LEGNAGYOBB, LEGELTERJEDTEBB HETILAPJÁT A "KANADAI MAGYAR UJSÁGOT"

375 Hargrave St Winnipeg, Man

A "DANUBIA" vállalat következő áruit ajánlja:

Karkötő- és szebrák, fallórák, gyűrűk, karperecek, valamint másféle ékszerárak.
Gramofonok, harmonikák, bo rotvapengék, borbélykellékek, nemkülönböztetve sok más cikk, melynek mindennap hasznát veszi.
"Old Country Diana Sósbor-szesz" sok oly célra használható és teljes megelégedését fogja kiérdemelni.
Ha elhört az órája, küldje hozzá. Garanciával megjavítjuk és méltányos árat számítunk eszt.
Árjegyzékünkben számtalan magyar gramofon-lemez fog találni, melyek közül tetszése szerint vásárolhat.
Kiszállításunk gyors, pontos és megbízható. Árunk mérsékelt. Mindenesetre vonunk meg less elégedve akár a vásárolt árukat, akár a végzett javításokat.
Irjon ingyen árjegyzékünkért!
"DANUBIA" Co.
645 Main St. Room 108
WINNIPEG, MAN.

HOGYAN KELL KÁRTYÁT VETNI

Kit ne érdekelné ez? Ki ne keresne volna már ezt a könyvet, amelyből megtanulhatja az ügyvezető cigány kártyával való kártyavetést? Sok oldalról jövő kérdések tettem eléget akkor, mikor megosztottam ezt a könyvet, hogy rendelkezni kívánásáért kielégítem. Ne mulassza el az alkalmat azt megrendelni. Ha beküldi \$1.50 centet postautalványon, úgy megküldöm önnek a cigánykártyát és a Kártyavető könyvet.
Kérje nagy képes árjegyzékem könyvet, szemű és mindenféle bazal cikkekért. A Wiesinger Mail order háza, 961 St. Nicholas Ave. New York, N.Y. — Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utávéttel nem szállít külsővel együtt 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni. (Hirdetés)

Kiadóhivatal üzenetei

A jövőben a beküldött előfizetéseket egy centes levelezőlapra fogjuk nyugtázni melyre csak a címet írhatjuk. A lejárt utávéttal mindenkor a címszalagra jelezdük.
Kérjük olvasóinkat kitérjek figyelemmel a címszalagra, mert ez mutatja hogy lapjuk jól van címezve vagy nem tovább, hogy a lap mikor jár le.
Több honfitársunktól kaptunk a napos levelet, hogy lapját nem kapja kézhöz pontosan. A panaszok különbözőek de végeredményben mindig kimutatható hogy a dolog nem a mi hibánkon alapszik. Abban a reményben, hogy olvasóinknak segítségére lehetünk a következők kívánjuk figyelmüket felhívni:
Ha lapját nem kapja rendszer időben kézhöz, először a helybeli postahivatalban érdeklődjék. Tudja meg hogy tényleg érkezett újságja vagy nem, talán más vitte el.
Ha új helyre érkezik, igyekezék megismerkedni a postán és mondja meg hogy újságot is vár.
Mindenki járassa pontos címre postáját. Nagy városban ucca és ház szám nagyon fontos. vidéki postak "BOX" szám vagy munkaadója neve esetén megkönyvit a kézbesítést. Egyes vidékeken a városból messze eső utakon is kibordják a postát. Az ilyen címek "R.R." betűkkel és az ut-számmal vannak jelezve az uton felhított szekrényen pedig a földírtokos neve van. Itt különösen fontos a gazda neve, mert ha ez hiányzik a kibordító sokszor nem tudja kihalni hágyja és így tévesen kézbesíti az újságot.
A kiadóhivatal minden előfizető lapját pontosan kiküldi. Ha tehát a helybeli postahivatal válassza nekikieletőt, azonnal jelentse panaszát a Kanadai Magyar Újság kiadóhivatalának. Ne várjon hetekig vagy hónapokig. Leveleiben jelezze régi és új címét. Szíveskedjék tisztán és olvashatóan írni a saját érdekében.

Önnek is lehetnek életerős szervei

Nuga Tone új erőt ad a gyenge, képtelen szerveknek és képtessé teszi őket a rendszer működésére est. Tiszta ja a szervezetet a betegség csírától és miután megszabadult néhány napig, jobban fogja érezni magát, megszűnik a fájások a gyomorban, belekben izmokban és csuklóban, vesél erősebb bet lesznek, szervei élénkebben működnek és úgy érzik magát, mint egy új ember. Nuga Tone gyógyszerárakban kapható. Ökvetlen vásároljon. Ha gyógyszerésztől nincs kéréje, hogy rendeljen a nagykereskedőtől.

A LETHBRIDGEI VONOS ZENEKAR

esetben ajánljuk vidéki mulatságokra. Játsszunk magyar és angol darabokat. Primás Biki István, cimbalmos Biri János, kontrás Walenta Bálint, nagybőgős a Régi. Cimánk. Magyar Otthon 406 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

MAGYAR ORVOS

Dr. SOLE MIKLÓS
v. klinikai orvos
141 Main St. East.
Hamilton Ont.
Telefon: Baker 3372

GYORSASÁG

Ha ön pénzt küld haza a **CANADIAN NATIONAL EXPRESS**
által azt a következőképpen eszközölhet:
Gyorsan:
Postán.
Rádíval.
Miként ön 10 vagy 12 napot takarít meg.
Leggyorsabban:
Gyorskabin által.
A pénzt rendszerint másod vagy harmadnapra fizetik ki otthon attól a naptól számítva, hogy ön Kanadából elküldötte. Minden esetben beszeressük önnek a pénzt a fenti módok bármelyikén. További felvilágosításért forduljon:
W. H. BRYCE, Manager
Money Order Department, Canadian National Express, 355 McGill Street, Montreal

MAGYAR HENTES ÜZLET

ALEX'S MEAT MARKET
642 Logan Ave Winnipeg, Man.
400 King St és Dufferin sarok
Raktárban tart friss sertés, mar, borsó, hússal mindennemű kolbászrukat, fűszert szalonnát, hájat, zsírt, tojást, édes nemes paprikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba te rületére utávéttel (C.O.D.) szállítok. Szíves partfogást kérjen.
ZEMNICZY ELEK tulajdonos

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa és cigarettá dohány, papír kapható.
A Kanadai Magyar Újság ügynöke előfizetéseket, hirdetések, kerestetéseket felvesz a lapszáma.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-A Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI!

Könnnyen megtanulhat minden magyar a hires két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.
IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

LUKÁCS LAJOS TELEPÍTÉSI IRODÁJA

10617-97th St. Phone 21-28
EDMONTON, ALBERTA.
Pénzküldést legutóbbi díjazás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket: Alberta legjobb fekvésű farmjai nálam kaphatók. Hajójegyek részletezésre is. Beutazási engedélyt beszeres családjá részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvételét, címváltozásokat eszközöl.

KELETKANADAI IRODA

Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénzügyi — Hajójegyek — Bevándorlási és utazási ügyek — Polgári ügyek — Fordítási és okiratok — Könyvtári ügyek Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyűtelés el feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot — Mindennemű biztosítás — Könyvek, újságok és hangfelvételek árusítása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
4. Barton Str. East. — HAMILTON, ONTARIO. — KANADA

FELHIVAS TELEPEDI SZANDEKÖZÖKHOZ

Mielőtt farmvétele belemennének, forduljanak bizalommal a **BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ**
Es csak egy levél megírásába kerül, de talán egész élet bosszuságától óv meg. — Farmok eladása, zálogkétségesség. Üstökbevendéses és anélkül Teljes irodai szolgálat. Pénzküldés. Okmánykezelés. Beutazási engedélyek. Hajójegyek.
DEMETROVITS DEZSŐ Brooks, Alberta

MAGYAR BILLIARD-HALL

MONTREALBAN
1603 St. Lawrence Blvd.
SZÍVES PARTFOGAST KER
VARGA JÁNOS

Hegedűn és Zongorán Játsható Hallgató

Szakadozott rongy vonódat Száz szál gyertyát, száz ice bort. Száz szál piros rózsát, küldöttem tenéked.
Szerelmes vagyok én szép asszony magába.
Szeretlek-e téged? Szeretnék egyszer nagyon boldog lenni.
Szeretnék május éjszakákon. Szeretnék újra rózsák között látni.
Szép kisasszony de haragszom érte Szép város Kolozsvár \$1.00 Operett Sédnek engem az emberek.
Szól a harang, gilling-galang, esküvőre.
Szomorú a Barta tanya. Szomorú a nyárfaerdő.
Szózat!
Talpra magyar. (Nemzeti dal.) Tavas elmult, a rózsának lehullott a szép virága.
Tavas illatával van tele a lelkem Te csak szersz, dalolj, neves.
Te gyűjtöted a szivemet lángra.
Telo van a-fészék szerelemmel dallal.
Telo van a város akáca virággal. Telo van az égbolt fényes csillagokkal.
Telo van az igazi rét virággal. Te lapdát el a kacagást a szememből.
Temetés volt a faluban. Temetés volt néked sírvirágok lenni.
Teregeti fátólyát az éjjele Te vagy az én napsugaram.
Te vagy, te vagy harma kislány. Te voltál az én éjszakám csillag ragyogása.
Tépjétek hát a szivemet kettő. Tihany partját csokolgattja a Balaton.
Tovaszálló felhők, mondjátok meg otthon.
Többet ér egy asszony, mint egy lány.
Többet ér egy férjes asszony. Ugy elnésem a sárguló levelek hullását.
Ugy megynk el egymás mellett.
Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utávéttel mellett nem szállít, kérem az összegét 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni.
Ára fűzetenként 50 cent 10 fűzet egyszerre rendelve \$4.50
20 fűzet egyszerre rendelve \$8.00
A. WIESINGER
961 St. Nicholas Ave. New York, N. Y.

OLCSÓBB LETT A PÉNZKÜLDÉS!

25 cent kábeldíj!

Mainaptól számítolag a kábeldíj az eddigi 50 cent helyett Magyarországra a pénzküldéseket újabban aranypengőben fogantositjuk, 5.70 árfolyam szerint. Rumániába dollárban vagy leiben 165-167 árfolyam, Dinár 56, Csehszlovákiába 33.33 egy dollár.
KÁBELDÍJ 25 CENT
A pénzküldések Amerikai Dollár árfolyamán vannak számítva
"HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA"
ALEX. A. KELEN
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

COURTHS-MAHLER

rejtgetnek. Kár, hogy önnek nincs egy pár milliócskaja is. Akkor talán segíthetne rajtam.
Ravenport megismogatta állát.
— Azzal is szolgálhatok.
— Ne tréfáljon, — riadt fel a gróf.
— Nem szokásom.
— Tehát komolyan vegyem ajánlatát?
— Igen. Kész vagyok arra, hogy feleségül adjam önnek a leányomat.
Hans Rochus végigsimította a homlokát, halavány reménységű derengett előtte a megvilágította jövőjének vizsztatlan feketeségét.
— Milyen okból tesz nekem ilyen nagylelkű ajánlatot?
— Nagylelkű? Nem ismerem ezt a szót. Hogy őszintén szóljak, engem a hiság vezet. A legalacsonyabb sorsból küzdöttem föl magamat, anélkül, hogy a folytonos munkán kívül mást is nyújtott volna az élet. A lányomat imádom s azt akarom, hogy előkező asszony legyen. Őszinte vagyok. Vagyonom több millió arany márkára rug, anélkül, hogy egyszerű életmódom valaha is változtattam volna. Ön épp olyan ember, amilyet leányom számára csak kívánhatok. Ha ön a vőm lenne, a rochs bergi birtok benn maradna a családban, mert a földet mind én vásároltam meg, s jövedelmezővé tettem, befektetéssel persze az eddig elhanyagolt területeket. Természetesen továbbra is okosan kellene gazdálkodni a nem fizetett emberekre bízni mindent. A gazda szemé hízalja a jószágot, ez nagyon is igaz. Ön már tavaly is kifejezte ebbéli óhaját, hogy Rochsberget maga kívánja igazgatni, ez tehát nem eshetnék nehezére. Az öreg gróf ur persze tiltakozott ez ellen, nehogy belásson a dolgok végső ziláltságába. Félt az ön szemrehányásaitól. Így, most mindent őszintén feltártam ön előtt. Felajánlom önnek a leányom kezét az ősi és adósságtól ment Rochsberggel együtt. Tegye ön leányomat Rochsberg grófnéjává. Mivel ő egyetlen örökösöm, a birtok utóalk révén, továbbra is Rochsbergi család vagyon marad és nem kell önnek attól tartani, hogy nyomorult szegényes életet kell folytatnia. Ellenkezőleg, módjában lesz fényes, ragyogó házat vezetni ha nem is szabad éppen pazarolnia. De ezt ön sem kívánhatja igazán.
— 10 —

A TENGERSZEM TÜKRE

Hans Rochus figyelmesen hallgatott. Amit Ravenport mondott, nagyon is csábítóan tűnt fel előtte akkor, mikor már minden reményt feladott. De egy édes, szép leányarc képe merült fel előtte: Hilda Sontheim képe, aki valósággal elvarázsolta őt. De nem mondta-e ez a költő teremtés épp az imént: — Okosaknak kell lennünk. — Hilda így is, ugy is, elveszett rá nézve. Neki is gazdag emberhez kell férjhez mennie. Hilda is, ő is olyan szegények, mint a templom egere. Nem sziaszthatja el a kedvező alkalmat, mi lenne belőle ha ezt elmulasztaná? Semmi. Hány ezer, meg ezer lecsuszott arisztokrata segít így magán. Csak ő tartsa félre a segítő kezét botorul? Rochsberg megmaradna a családban, a kedves öreg várkastély, ahova minden emléke fűződik, az ő családja elmult ősei otthona. Érezte hogy egész szívével-lelkével csúng az ősi otthonon, sohse szeretne Rochsberget úgy, mint abban a pillanatban, mikor legközelebb állt az elvesztéséhez. Nem, nem szabad elveszítene, meg kell tartania, bármí áron. Főlegyenesedett és izzó tekintetét Ravenportra vetette.
— Ajánlata oly fényes és oly csábító hogy legszívesebben két kézzel kapnék utána. De, bár látom, hogy ön ennek az ügynek minden részét alaposan mérlegelte, egyről mégis elfeledkezett: a leányról. Vagy ő is tudja, hogy ön mit akar?
Ravenport arca különös módon eltorzult.
— Csak azért beszélhet így, mert nem ismeri a leányomat. Ő nem tud semmit az én szándékomról.
Hans Rochus gallerjához kapott, mintha valami fojtogatta volna.
— Természetesen, még nem volt szerencsém leányát meg ismerni.
Ravenport gunyosan nevetett.
— Talán azt hiszi, hogy leányom csunya, vagy valami hibája van. Téved. Leányom nem valami feltűnő szépség, — erről miút az apja, különben sem beszélhetek. — De azt tudom hogy sugár, karcsu, testben-lelkében egészséges 22 éves és gondos nevelésben részesült. Itt a fotográfiája amit pár évvel ezelőtt az intézetben csináltattam. Látja, hogy őszinte vagyok és megfontoltam mindent elejétől végig.
A mellény zsebéből egy fotográfiát vett elő és átnyújtotta a grófnak. Hans Rochus úgy nyult a fénykép után, mint aki
— 11 —

DITTON A.

Winnipegben 229 Austin St. alatt valódi OHAZAI műkészközök méhlyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával.
Borotva 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Otlák 25-35c

A magyarok találkozó helye EDMONTONBANI

EMPIRE HOTEL

10246 96th St. Telefon 25075
Jutányos áruk, pontos kiszolgálás, csengőszolgálat minden-egyben szobáiban!

Tözsde

As e heti winnipeg helybeni záró áruk a következők:
BUZA —
No 1 \$0.70 No 2 \$0.64 No 3 \$0.61 No 4 \$0.58 No 5 \$0.54
ZAB —
No 2 C W 35% No 3 C W 32%
ARPA —
No 2 C W 45% No 3 C W 40%
LEN —
No 1 N C W \$1.00 No 2 C W \$0.96 No 3 C W \$0.77
ROZS —
No 1 és 2 C W 46 No 3 C W 44

ÁLLATÁRAK

GÖBÖLY	
J6	4.50 — 5.50
Közepes	3.50 — 4.00
Silány	2. — 3.
VÁGÓ MARHA	
J6	4.50 — 5.50
Közepes	3.50 — 4.00
BIKA	
J6	1.50 — 1.75
Silány	1.00 — 1.25
ÖKÖR	
J6	3.25 — 4.00
Silány	2.00 — 2.75
BORJU	
J6	5.00 — 6.50
Közepes	2. — 4.50
SERTÉS	
Válogatott	5.00 — 5.00
Nehéz	4.50 — 4.00
Könnyű	4.00 — 4.50
No. 1 koca	3.75 — 3.75
No. 2. koca	3.75 — 3.75
BARANY	
J6	5.50 — 5.75
Silány	1.00 — 1.50
BIRKA	
J6	2.00 — 2.50
Silány	1.00 — 1.50